

**Palvelualojen
ammattiliitto**

Servicefacket

PÖYTÄKIRJA
Valtuuston kokous
18.-19.5.

2016

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Sisällysluettelo

Pöytäkirja	2
Osallistujaluettelo	43
Esityslista	46
Puheenjohtaja Ann Selinin puhe.....	47
Valtuuston päätöslausuma	50

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Aika: 18.5.2016 klo 9.32 – 16.20
19.5.2016 klo 10.05- 13.12

Paikka: Helsinki Congress Paasitorni, Helsinki

Läsnä:

Sirpa Laakso	valtuuston puheenjohtaja
Berhan Ahmadi	valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Sauli Isokoski	valtuuston 2. varapuheenjohtaja

45 valtuuston varsinaista jäsentä

4 henkilökohtaista varajäsentä

7 yleisvarajäsentä

2 tilintarkastajaa

16 hallituksen jäsentä

6 kassan hallituksen jäsentä

PAMin henkilökuntaa

Jyrki Konola sihteeri

Anu Valve sihteeri

1. Kokouksen avaus

Valtuuston puheenjohtaja Sirpa Laakson avasi valtuuston sääntömääräisen kevätkokouksen 18.5. klo 9.32.

Avauspuheenvuorossaan Sirpa Laakso pohti ollako vai eikö olla, mukana kilpailukykyopimuksessa. Luottamus maan hallituksen toimiin on palvelualojen työntekijöillä koetuksella. Jatkuvat leikkaukset ja säästöohjelmat kurittavat tavallista työntekijää, kun samaan aikaan hallituksen esittämien yksipuolisten säästöohjelmien uskotellaan synnyttävän uusia työpaikkoja, hän pohti.

Laakson mukaan työmarkkinat tarvitsivat nyt uskoa tulevaisuuteen, jonne pitäisi pystyä katsomaan luottavaisesti. Laakso ihmettelikin mistä saamme varmuuden, että esitetyillä säästötoimilla Suomen talous elpyy?

Lisäksi Laakso nosti puheenvuorossaan esille ongelmia, jotka ovat kaupan vapautuneiden aukioloaikojen jälkeen tulleet entistä vahvemmin esille.

Lopuksi Laakso kiitteli, että työläisten puolesta taistelevia vielä löytyy.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen avaushetkellä läsnä olleet henkilöt sekä valtuuston kokoonpanossa syyskokouksen jälkeen tapahtuneet muutokset. Osallistujalista on pöytäkirjan liitteenä.

Helsinki-Uusimaan vaalipiiristä valtuuston varsinainen jäsen Niko Ravattinen on jättänyt eroilmoituksen 1.1.2016. Todettiin, että Niko Ravattisen ero on

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

myönnetty ja hänen paikalle valtuuston varsinaiseksi jäseneksi on tullut Mira-Veera Auer ja hänen 1. henkilökohtaiseksi varajäseneksi Nico Puustinen ja 2. henkilökohtaiseksi varajäseneksi Johanna Laakkonen.

3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuuden ehdot.

Lisäksi todettiin, että kokouksessa käsitellään liiton sääntöjen 6 §:n 9. kohdan muuttamista, ja tästä on mainittu sekä valtuustolle lähetetyssä ennakoilmoituksessa, että lopullisessa kokouskutsussa.

Todettiin, että kokous on laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen.

4. Kokousvirkaileijoiden valinta

4.1. Sihteerit (2)

Valittiin kokouksen sihteereiksi Jyrki Konola ja Anu Valve.

4.2. Ääntenlaskijat (5)

Valittiin viisi ääntenlaskijaa alueiden esitysten perusteella:

Simo Utriainen, Helsinki-Uusimaa
Matti Koski, Itä-Suomi
Aki Kivari, Lounais-Suomi
Tiina Kuusisto, Häme-Pirkanmaa
Jonne Votka, Keski-Suomi

Ääntenlaskijoiden puheenjohtajana toimi Matti Koski.

4.3. Pöytäkirjantarkastajat (2)

Valittiin kaksi pöytäkirjantarkastajaa alueiden esitysten perusteella:

Merja Lehto, Helsinki-Uusimaa
Sari Pihlajaniemi, Lounais-Suomi

4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (9)

Valittiin päätöslausumavaliokunnan jäsenet alueiden esitysten perusteella:

Jari Rajala, Keski-Suomi
Harry Vainio, Helsinki-Uusimaa
Ulla Leskinen, Itä-Suomi
Virpi Torniainen, Kaakkois-Suomi
Sirpa Viitanen, Lounais-Suomi
Päivi Pulli, Pohjanmaa
Kari Peltovirta, Häme-Pirkanmaa

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Panu Korhonen, Lappi
Marjo Korhonen, Oulu

Hallitus valitsi kokouksessaan edustajakseen päätöslausumavaliokuntaan Markku Sojakan. Sihteerinä toimi yhteiskuntasuhteiden vastaava Hanna Kuntsi.

4.5. Menettelytapavaliokunta

Valittiin menettelytapavaliokunta, jonka muodostivat liiton puheenjohtaja Ann Selin, toiminnanjohtaja Jyrki Konola ja valtuuston puheenjohtajisto Sirpa Laakso, Berhan Ahmadi ja Sauli Isokoski sekä kokouksen sihteeri Anu Valve.

5. Kokoussääntöjen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle kokoussäännöt.

6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle laadittu esityslista, joka on pöytäkirjan liitteenä.

7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu

Puheenjohtaja **Ann Selin** kertasi vaikeaa ja tapahtumarikasta aikaa syksyn palkansaajakeskusjärjestöjen yhteisestä poliittisesta mielenilmauksesta ja maan hallitusohjelman kirjausten toimeenpanosta tähän hetkeen.

Yhteiskunnallinen paine palkansaajia ja sopimisoikeutta kohtaan on ollut äärimmäisen kova ja ennennäkemätön. Kilpailukyky- ja tuottavuusloikat, maan hallituksen johtoajatus talouskasvusta, yritysten voittoja lisäämällä ja sääntelyä purkamalla, ei lisää toivoa eikä luottamusta, totesi Selin.

Puheenjohtaja näki tilanteessa positiivisena asiana sen, että yhteiskunnallinen keskustelu politiikasta ja työmarkkina-asioista on lisääntynyt. Selin totesi, että on iso merkitys kenellä lainsäädäntövalta on ja, että tärkeää olisi yhdessä vaikuttaa kaikilla mahdollisilla tasoilla, unohtamatta kansainvälistä vaikuttamista.

Puheenjohtaja muistutti, että vaikuttamistyötä voimme aina parantaa, mutta on hyvä muistaa, että meidän suora valta ja vastuu rajoittuu sopimuspöytiin ja neuvottelutoimintaan. Näissä pöydissä onkin kuluneina kuukausina istuttu ja haettu ratkaisuja niin työn tuottavuuden parantamiseksi kuin työllisyystilanteen helpottamiseksi. Tavoitteena on neuvotteluratkaisuun pääseminen kilpailukyky sopimuksessa, totesi Selin.

Seuraavaksi Selin toivotti SAK:n puheenjohtaja Lauri Lylyn tervetulleeksi kertomaan kilpailukyky sopimuksen taustoja ja tämän hetkisestä tilanteesta.

Lauri Lyly totesi aluksi, että ay-liikettä on haastettu viime aikoina enemmän kuin koskaan. Työmarkkinajärjestöt ovat osoittaneet kykynsä tehdä

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

sopimuksia aiemminkin ja siksi olemme nyt neuvottelemassa kilpailukyky sopimuksesta. Lylyn mukaan kannamme vastuun yhdessä, yrityksenä on löytää oikeudenmukainen vaihtoehto hallituksen esittämille pakkolaeille.

Ratkaisu tulee olemaan urani vaikein, Lyly sanoi.

Sopimuksen myötä Suomen kilpailukyky paranisi ja työpaikkoja syntyisi lisää. Vastaavasti odotamme hallitukselta toimia palkkaverotuksen keventämiseksi erityisesti pieni- ja keskituloisten osalta.

Lyly esitti huolena poliittisen paineen työehtojärjestelmän heikentämiseksi, mikäli sopimukseen ei päästä. Lainsäädännön kautta tehtyjen heikennysratkaisujen korjaamisen tie on pitkä, sen sijaan työehtosopimusten sisään tehtyihin ratkaisuihin pääsisimme nopeammin ja helpommin käsiksi, Lyly kertoi.

Neuvotteluissa on nyt soveltamisvaihe meneillään ja tähän mennessä on syntynyt kaksi sopimusta. Lyly toivoi ratkaisuja syntyvän määräaikaan mennessä. 31.5. jälkeen arvioidaan sopimusten kattavuus sekä myös maan hallituksen toimet.

Lopuksi Lauri Lyly toivotti PAMille menestystä ratkaisun aikaan aikaiseksi.

Merkittiin tiedoksi lyhyt keskustelu Lylylle esitettyjen kysymysten perusteella.

Ann Selin jatkoi täydentämällä Lylyn puheenvuoroa kilpailukyky sopimuksesta PAMin näkökulmasta. Hän punnitsi kahden huonon vaihtoehdon väliltä parempaa ratkaisua PAMin jäsenistön kannalta ja totesi, että lopullinen ratkaisu tulee olemaan äärimmäisen iso ja vaikea.

Selin kiitti SAK:sta eläkkeelle jäävää Lauri Lylyä hyvästä yhteistyöstä ja sinnikkäästä toiminnasta työntekijöiden oikeuksien puolustamisessa.

Selin kertoi vielä lyhyesti Uusi keskusjärjestö -hankkeesta ja SAK:n kesäkuisesta edustajakokouksesta.

Ajankohtaiskatsauksen päätteeksi käytiin yleiskeskustelu.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari kertasi kulunutta aikaa liittokokouksen jälkeen. Hän nosti esiin kilpailukyky sopimuksen, ulkoministerin toimet, pakolaiset ja syrjinnän. Kivari toivoi, että PAM ottaa kantaa hallituksen opiskelijavastaiseen politiikkaan. Työläisten lapsilla ei ole kohta varaa koulutukseen. Lainaa on pakko ottaa.

Niina Ruutinen (Helsinki-Uusimaa):

Ruutinen paheksui maan hallituksen ja työministerin ala-arvoisia toimia esimerkiksi tulonsiirtoa työnantajille, pakottamista ja duunareiden polkemista. Epätyypilliset työsuhteet, nollatuntisopimukset, pakkoyrittäjäyys ja

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

eriarvoistuminen näkyvät PAMilaisten arjessa. Ruutinen peräänkuulutti koko aika työtä ja yhdellä palkalla toimeen tulemistä.

Mira-Veera Auer (Helsinki-Uusimaa):

Auer otti kantaa Suomen hallituksen toimiin hallitusohjelman toimeenpanoesitykseksi. Auerin mukaan hallitusohjelman tavoitteena on sopimusyhteiskunnan tuhoaminen. Hallituksen alistava politiikka kohdistuu tavallisiin palkansaajiin. Tähän peliin meidän ei tarvitse lähteä, meidän tehtävä on puolustaa jäseniämme, sanoi Auer. Vastuullamme on tehdä päätöksiä jotka turvaavat työntekijöiden hyvinvoinnin.

Auer totesi kikyn olevan kiristystä. Mikäli ay-liike kuittaa nimen heikennyspaperiin eli yhteiskuntasopimukseen, tulee se allekirjoittaneeksi koko kiristävän oikeistovaikutteisen politiikan. Työntekijöiden työehtojen heikennyksillä iloitsevan Suomen hallituksen ja EK:n uhkailusta on päästävä eroon, ja meidän tulee olla taisteleva työväenliike. Palkatonta työtä ei saa hyväksyä.

Auer oli myös huolissaan nuorten asemasta edunvalvonnassa. Mikäli nuorten kokemus pysyy ammattiyhdistysliikkeessä etuja leikkaavana organisaationa, ei ammattiyhdistysliikkeellä ole mitään tulevaisuutta.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen nosti puheenvuorossaan esiin pelon, rasmin ja turvattomuuden yhteiskunnassamme. Yrjönen vaati, että ammattiyhdistysliikkeen tulee ottaa koppi maahanmuuttokysymyksestä ja totesi, ettei ammattiyhdistysliike saa koskaan hyväksyä ihmisten eriarvostamista, ei kaksia työmarkkinoita.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto kritisoi tiukasti kilpailukyky sopimuksen tavoitteita. Lehto nosti esiin yritysjohtajien ahneuden, veronkierron ja harmaan talouden, yhteisöveron alennuksen ja työnantajamaksujen siirrot työntekijöille. Työntekijöiden edellytetään tekevän ilmaista työtä, polkevan omia työehtoja ja palkkoja.

Lehto jyrisi, ettei hallituksen kiristämispolitiikkaa ja pakkolaeilla uhkailua tule hyväksyä. Lehto ei hyväksynyt neuvotteluja heikennyksistä ilman reunaehtoja ja takuita siitä, että mitään lisäleikkauksia ei tule.

Anne Nyman (Häme-Pirkanmaa):

Nymanin mielestä hallituksen tavoitteena on laittaa ay-liike kyykkyy. Nyman vaati Suomen hallitukselta toimia veroparatiisien esiin saamiseksi. Luottoa maan hallitukseen ei ole. Hän epäili Suomen hallituksen lupauksia pakkolakien kumoamisesta, mikäli kilpailukyky sopimus syntyy. Lisäksi hän vaati, että liiton hallituksen asettamista kilpailukyky sopimuksen reunaehdoista ei saa tinkiä.

Päivikki Saukko (Pohjanmaa):

Saukko puhui yhteistoiminnasta ja luottamusmiehen roolista työpaikalla. Hän peräänkuulutti luottamuksellista yhteistyötä työnantajan ja luottamushenkilön välillä. Sopimuksia tehdään paljon pakon alla ja työnantaja rajoittaa

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

luottamusmiesten toimintaa. Saukko ihmetteli miten voimme lisätä paikallista sopimista jos se on jo nyt yksipuolista sanelua.

Päivi Vuorinen-Vilen (Häme-Pirkanmaa):

Vuorinen-Vilen esitti Tampereen kiinteistötyöntekijöiden huolen luottamusmiesten kielitaitoa kohtaan ja kyseenalaisti oikeusturvan toteutumisen. Kun maahanmuuttajia tulee työpaikoille lisää, luottamusmiehiin kohdistuu uudenlaisia vaatimuksia. Tällä hetkellä valintakriteereitä ei ole, ja riskinä on edunvalvonnan heikkeneminen kieliongelman takia, mikäli luottamusmiehellä ei ole yhteistä kieltä edustamiensa työntekijöiden kanssa.

Katja Maunula-Sairanen (Helsinki-Uusimaa):

Maunula—Sairanen oli huolissaan liiton jäsenpalvelun tason heikkenemisestä organisaatio- ja alueuudistuksen myötä. Järjestämistyö ei saa peitota jäsenpalvelua.

Piia Kyrö (Kaakkois-Suomi):

Kyrön mielestä liiton on taattava luottamusmiehille alueilla suorat yhteydet toimitsijoihin, jotta luottamusmiehet saisivat tarvittavaa tukea ja turvaa mm. edunvalvonnassa ja erimielisyysasioiden hoidossa.

Virpi Torniainen (Kaakkois-Suomi):

Torniaisen toteaa Suomen hallituksen toimien olevan myrkyä duunareille. Hallituksen tavoitteena on saada ay-liike matalaksi. Torniaisen mielestä vahva jäsenistö ja vahvat luottamushenkilöt ovat liiton elinehto. Torniainen oli huolissaan PAMin henkilökunnan jaksamisesta sekä luottamusmiesten saamasta tuesta PAMin alueuudistuksen jälkeen. Hänen mukaan tarvitaan lisää toimitsijoita jäsenpalvelun turvaamiseksi ja luottamusmiesten tukemiseksi.

Ulla Leskinen (Itä-Suomi):

Leskinen toivoi, että PAM ottaa kantaa moniosajien ja turvamyyjien toimenkuvan kirjaamisesta työehtosopimukseen.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto puhui paikallisen sopimisen lisäämisen haasteista tässä yhteiskunnallisessa tilanteessa. Paikallisen sopimisen varjolla työntekijöitä ja luottamushenkilöitä pelotellaan työpaikkojen menetyksellä. Paikallinen sopiminen on jo nyt monilla työpaikoilla pahimmillaan pakkosanelua ja syylistämistä. Lehto kyseenalaisti kilpailukyky sopimuksen hyväksymisen, ja ihmetteli mitä paikallinen sopiminen antaa palkansaajille.

Lehto tyrmäsi palkoista sopimisen alle työehtosopimusten. Tyhjän saa pyytämättäkin. Nyt työntekijöitä vaaditaan vielä maksamaan siitä, Lehto totesi.

Mira-Veera Auer (Helsinki-Uusimaa):

Auer otti kantaa jäsenen näkökulmasta EU-vaikuttamisen haasteellisuuteen PAMissa. Hän kaipasi liitolta parempaa informaatiota liiton tekemästä kansainvälisestä työstä.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto esitti, että PAMin valtuuston ja muiden asiakirjojen piilotiedot päivitetään ajan tasalle.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Nordean tilit ja yhteistyö pankin kanssa lopetetaan. PAM ei voi olla tukemassa jäsenten maksamilla jäsenmaksuilla veronkiertoon ja veroparatiiseihin kannustanutta pankkia.

Anne Nyman (Häme-Pirkanmaa):

Nyman totesi, ettei kauppojen aukiolojen vapauttaminen ei ole tuonut juurikaan lisätunteja työntekijöille. Tulevaisuuden uhkana on aukiolojen vapautuminen kokonaan. Lisistä on pidettävä kiinni, muistutti Nyman.

Petri Järvinen (Helsinki-Uusimaa):

Järvinen kysyi miten maapallon omaisuus jaetaan ja pohti kasvutaloutta luonnon ja ihmisten hyvinvoinnin kustannuksella. Järvinen vaati jokaista meitä miettimään toimintaamme kohti kohtuutaloutta. Maailmassa on yli 60 miljoonaa pakolaista, kohta 100 miljoonaa. Mistä kaikille riittää ruokaa? Miten maapallo pelastetaan?

Tiina Kuusisto (Häme-Pirkanmaa):

Kuusisto toi terveiset työpaikoilta. 24 tunnin lisäys vuosityöaikaan ei saa kannatusta. Työntekijät joustavat ja joutuvat sietämään työnantajien kiristystoimia jo nyt kohtuuttoman paljon. Kuusisto ei usko, että työantajat työllistäisivät yhtään enempää, vaikka työntekijöiden joustavuus lisääntyisi näissä talkoissa.

Seuraavaksi kuultiin kommenttipuheenvuorot yleiskeskustelussa esiin tulleisiin asioihin.

Talousjohtaja **Jukka Mattila** esitti vastauspuheenvuoron Nordea-kysymykseen. Asian tultua ilmi, PAM on pyytänyt kaikilta varainhoitajilta selvitystä asiaan ja PAMin sijoitussalkkuun. Hän jatkoi, että isompien ammattiliittojen ja järjestöjen kanssa asiaa on koordinoitu ja lähtökohtana on, että ensisijaisesti pyritään vaikuttamaan siihen, että epäkohdat korjataan. Suomen ja Ruotsin finanssivalvonnat ovat todenneet, ettei ns. Panama-casessa ole todettu mitään laitonta Nordean osalta. Lisäksi Mattila totesi, että Nordea tulee toimittamaan tämän vuoden osalta kansainvälisen tilitietojen vaihtosopimuksen mukaiset tiedot veroviranomaisille muiden pankkien tavoin. Sopimuksen on allekirjoittanut tällä hetkellä 82 valtiota tai aluetta.

Järjestöjohtaja **Niina Koivuniemi** kertoi PAMin organisaatiouudistuksen tuomista muutoksista ja täsmensi PAMin uutta aluerakennetta ja perusteita muutokselle. Hän totesi, ettei rajoja ole tehty jäseniä varten, vaan operatiivista johtoa ja järjestämistyötä varten. Tarkoitus on ollut parantaa jäsenpalvelua ja rekrytoinneissa alueiden tarpeet pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman hyvin. Asiassa on kuultu henkilökuntaa ja PAMin hallitusta.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Edunvalvontajohtaja **Jaana Ylitalo** kertoi kilpailukykysovimuksen soveltamisneuvotteluiden tilanteesta ja paikallisen sopimisen lisäämisestä.

Puheenjohtaja **Ann Selin** täydensi Koivuniemen puheenvuoroa toteamalla, että PAMin työntekijät hakevat nyt uusia toimintatapoja ja organisaatiomuutos on aina haaste. Lisäksi Selin täydensi Ylitalon puheenvuoroa PAMin hallituksen asettamista kilpailukykysovimuksen reunaehdoista.

PAMin työntekijöiden pääluottamusmies **Raimo Hoikkala** kertoi organisaatiouudistuksesta johtuneista työjärjestelyistä, sen myötä tulleista haasteista ja henkilökunnan työssä jaksamisesta. Hän toivoi, että asiat saadaan sovittua sisäisesti ja, että jäsenpalvelun taso saadaan palautettua hyvälle tasolle.

Todettiin, että yleiskeskustelussa esitetyt ja kannatetut päätösesitykset lähetetään hallituksen valmisteluun.

Kokous keskeytettiin lounaan ajaksi klo 12.39.

Kokousta jatkettiin klo 13.38, puheenjohtajana Berhan Ahmadi. Merkittiin tiedoksi, että Ann Selin joutui poistumaan kokouksesta, joten hän ei ollut läsnä menettelytapavaliokunnan kokoonpanossa.

8. Valtuuston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen

Todettiin valtuustolle saapuneet 20 aloitetta, joihin hallitus on laatinut lausunnot.

Aloitteiden käsittely aloitettiin aloitteella 15, koska asia nousi esiin yleiskeskustelussa.

Aloite 15: Ammattiliitoille on saatava ryhmäkanneoikeus

Suomen ryhmäkannelaki astui voimaan vuonna 2007. Laki mahdollistaa vain kuluttajien ryhmäkanteen elinkeinonharjoittajaa vastaan. Kanneoikeus on yksin kuluttaja-asiamiehellä ja ryhmään kuulumisen edellyttää kuluttajalta erillistä ilmoittautumista. Oikeusministeriö tukee kanneoikeuden laajentamista.

Ammattiyhdistysliike ajaa ryhmäkanneoikeutta työelämään.

Työnantajat rikkovat lakeja, eivät noudata työehtosopimuksia ja toimivat monin tavoin vilpillisesti, osa tietoisesti, osa ehkä tietämättömyyttään. Työntekijätkään eivät aina tiedä oikeuksiaan. Nimettömänä epäkohtiin uskallettaisiin ehkä puuttua, mutta oman taloudellisen tilanteensa vuoksi tai työpaikan menetyksen pelosta, harva työntekijä lähtee ajamaan asiaansa oikeuteen. Tämä mahdollistaa sen, että työnantajat saavat rikkoa lakeja ja sopimuksia mielin määrin. Jostain käsittämättömästä syystä työnantajien maine ei juuri näiden rikkomusten julkitulosta kärsi.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Työntekijöillä on mahdollisuus mm. ulosmarseihin ja mielenilmauksiin. Niiden vaikutukset työnantajiin ovat marginaalisia.

PAM ryhtyy välittömästi ajamaan ryhmäkanneoikeutta muiden ammattiliittojen kanssa ja asettaa selkeän aikarajan, mihin mennessä ryhmäkanneoikeus on implementoitava suomen lakiin.

Perustelut

Ammattiliitot käsittelevät tuhansia työpaikkojen riita-asioita vuodessa. Ammattiliitot joutuvat nyt keräämään jokaiselta työntekijältä valtakirjan erikseen samasta riita-asiasta. Se ei ole kenenkään etu.

Ammattiliittojen ryhmäkanneoikeus antaisi liitoille oikeuden ajaa riita-asiaa oikeudessa työntekijän tai työntekijöiden puolesta. Näin toimien oikeutta hakevat työntekijät, eivät joutuisi maksumiehiksi.

Työntekijät ovat usein sellaisessa asemassa, että on vastaanotettava työtä kuin työtä, melkein pä ehdoilla millä hyvänsä. Työntekijöiden mahdollisuus puolustautua on rajallinen. Riita-asioiden hoitoon kuluu valtavasti aikaa ja resursseja ja se on äärimmäisen kuormittavaa työntekijöille.

Oikeudenkäynti on työntekijälle raskas prosessi. Se on laiha lohtu, jos työpaikka ja maine menee, eikä oikeutta saa. Jopa tulevat työpaikat saattavat oikeudenkäynnin myötä vaarantua. Vaarana on myös se, että selvätkin asiat voivat vuosien oikeustaistelujen jälkeen kääntyä päällelleen ja työntekijä häviää asiansa.

Monesti työntekijälle on helpompi vaihtoehto vaihtaa työpaikkaa, kuin lähteä ajamaan asiaansa oikeuteen. Tästä syystä, työnantajat voivat käyttää työntekijöitä tietoisesti hyväkseen, "aina on uusia tulijoita, jotka eivät tiedä oikeuksiaan".

- Ryhmäkanteesta hyötyisivät niin työntekijät kuin myös ne työnantajat ja yritykset, jotka hoitavat veloitteensa lakien ja sopimusten mukaan.
- Ryhmäkanteessa ammattiliitot vastaisivat kuluista.
- Oikeusprosessi nopeutuisi ja säästäisi rahaa.

Maan hallitus on omalla toiminnallaan näyttänyt, että lakeja voidaan muuttaa pakolla ja jopa "viikon sisällä".

Merja Lehto
valtuuston jäsen

Tapio Ojanen
valtuuston jäsen

Niina Ruutinen
valtuuston jäsen

PAM Hotelli- ja ravintola-alan pääkaupunkiseudun osasto ry / 716

PAM Hotelli- ja ravintola-alan pääkaupunkiseudun S-ryhmän osasto ry / 835

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Hallituksen lausunto:

Hallituksen lausunnossa on huomioitu sekä ammattiliittojen kanneoikeus että ryhmäkanneoikeus. Ammattiliiton kanneoikeudella tarkoitetaan, että ammattiliitoilla olisi itsenäinen oikeus puuttua työmarkkinoilla ilmeneviin epäkohtiin nostamalla asiaa koskeva kanne tuomioistuimessa. Oikeusjutun asianosainen olisi ammattiliitto, eivät yksittäinen tai yksittäiset jäsenet. Ryhmäkanne eroaa ammattiliiton itsenäisestä kanneoikeudesta, koska ryhmäkanne perustuisi määrätyn ryhmän esittämiin vaatimuksiin.

Vuonna 2007 voimaan tulleen ryhmäkannelain mukaan ryhmäkanteella tarkoitetaan kannetta, jota kantaja ajaa määrätyn ryhmän puolesta siten, että asiassa annettava tuomio tulee ryhmän jäseniä sitovaksi. Asia voidaan käsitellä ryhmäkanteena, jos useilla henkilöillä on samaa vastaajaa vastaan vaatimuksia, jotka perustuvat samoihin tai samankaltaisiin seikkoihin. Lisäksi edellytetään, että asian käsittely ryhmäkanteena on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon ryhmän koko, asiassa esitettävien vaatimusten sisältö ja asiassa esitettävä todistelu. Ryhmän jäsenet eivät ole jutun kantajan asemassa, mutta heihin sovelletaan joiltakin osin samoja säännöksiä kuin oikeudenkäynnin asianosaiseen. Ryhmäkanne ei takaa anonymiteettiä, koska menettelyn aloittamisen jälkeen kantajan on toimitettava ryhmän jäsenten nimet ja osoitteet tuomioistuimelle. Tällä hetkellä ryhmäkannelakia sovelletaan ainoastaan kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisen riita-asian käsittelyyn.

Ammattiliitot ovat pääsääntöisesti järjestäneet jäsenilleen mahdollisuuden saada oikeudellista apua työsuhdetta koskevissa riita-asioissa. Palvelualojen ammattiliiton myöntämä oikeusapu on erittäin kattavaa. Ammattiliiton jäsenelle osoitetaan lakimiesavustaja, ja liitto vastaa niin jäsenen omista oikeudenkäyntikuluista kuin häviötapauksissa vastapuolen kuluista. Ryhmäkanteen käyttöön ottaminen ei tältä osin muuttaisi jäsenen jo ennestään kattavaa oikeusturvaa.

Oikeusjutun kantajana yleisissä tuomioistuimissa (käräjäoikeus, hovioikeus, Korkein oikeus) toimii tällä hetkellä liiton jäsen itse. Työtuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa ammattiliitto on työehtosopimusosapuolena asianosainen. Joiltakin osin siis työtuomioistuimessa käsiteltävät asiat voivat jo olla ryhmäkannetyypisiä. Käräjäoikeudessa kantajalla ei ole mahdollisuutta aloitteessa kuvattuun anonymiteettiin, vaan henkilö on jutun kantajana asiainhoidon aktiivinen osapuoli. Oikeudenkäynti kiistatta on henkilölle raskas prosessi, ja kynnys oikeudenkäynnin aloittamiselle prosessin julkisuuden takia saattaa kasvaa. Mahdollisuus osallistua ryhmän jäsenenä oikeudenkäyntiin parantaisi tätä tilannetta, mutta ei estäisi työnantajaa saamasta tietoonsa ryhmäkanteeseen osallistuvien henkilöllisyyttä.

Ryhmäkannelain käyttöalan laajentaminen työsuhdetta koskeviin riita-asioihin ja kanneoikeuden antaminen ammattiliitolle olisi oikeudellisesti täysin mahdollista. Ryhmäkanne ei kuitenkaan soveltuisi riita-asioihin, joilla on läheinen liittymä yksittäiseen henkilöön, kuten esimerkiksi työsuhteen

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

päättämistä koskeva erimielisyys. Käyttöalaltaan ryhmäkanne soveltuisi erityisesti suuremmissa yrityksessä ilmenevien, melko suurta työntekijäjoukkoa koskevien rajattujen epäkohtien käsittelyyn. Esimerkkinä riita-asioista, jotka hyvin soveltuisivat ryhmäkannemenettelyyn, voisivat olla esimerkiksi yrityksessä sovellettava työehtosopimus, yhteistoimintalain rikkominen tai työsuhteen ehtojen muuttaminen.

Päätösesitys:

Ammattiliittojen tavoitteena on jo pitkään ollut kanneoikeuden saaminen ammattiliitoille. Tätä tavoitetta on pyritty edistämään yhteistyössä Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK:n kanssa. Tavoitteen edistämistä jatketaan.

Kommenttipuheenvuorossa yhteiskuntasuhteiden päällikkö **Hanna Kuntsi** selvensi aloitteen hallituksen antamaan lausuntoa sekä yleiskeskustelussa esiin noussutta tiedonsaannin vaikeutta EU-vaikuttamisesta. Hän kertoi, että PAMin kansainvälisen vaikuttamisen resursseja on lisätty huhtikuun alussa ja tätä myötä työn kehittäminen ja tiedonsaanti paranee.

PAM on mukana usean eurooppalaisen kattojärjestön toiminnassa mukana, edustuspaikkoja on tällä hetkellä noin 100. Lisäksi PAMin ja SAK:n asiantuntijoita istuu erilaisissa työryhmissä ja kansainvälisissä valmistelujaostoissa. Seuraamme tiiviisti Eurooppa -tasolla poliittisia kärkihankkeita ja pyrimme ottamaan niihin kantaa. Lobbaustyö on myös tapa vaikuttaa. Kanavia siis on ja olennaista onkin valita oikea kanava vaikuttamiselle, Kuntsi totesi.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehdon mielestä hallituksen lausunto aloitteeseen on liian ympäröivä ja siinä on keskitytty liaksi virheelliseen otsikkoon, ryhmäkannеоikeus. Perustelujen mukaan aloitteessa tarkoitetaan ammattiliittojen kanneoikeutta, jonka saaminen ammattiliitoille hyödyttäisi kaikkia osapuolia. Aloitteessa ei ole kyseenalaistettu liiton nykyistä oikeusturvaa eikä muuta oikeudellista apua.

Työntekijöiden kannalta nykyinen tilanne on kestävä. Työntekijä kärsii enemmän vääryyttä kuin lähtee ajamaan oikeuteen oikeuksiaan. Vuosia kestävät käsittelyajat vaarantavat työntekijöiden oikeusturvan samalla kun työnantajat käyttävät tilannetta tietoisesti hyväkseen. Ammattiliittojen kanneoikeus auttaisi mm. yhteistoimintalain ja työehtosopimusten rikkomusten, virheellisten tulkintojen, työsuhteen ehtojen muuttamisen ja alipalkkauksen vastaisessa taistelussa. Nykyisellään ammattiliittojen kanneoikeuden puuttuminen on resurssien, rahan ja ajan tuhlaamista. Hallituksen päätösesityksessä todetaan kanneoikeuden olleen jo pitkään tavoitteena, nyt pitää siirtyä tavoitteista tekoihin.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Niina Ruutinen (Helsinki-Uusimaa):

Ruutinen totesi, että ay-liikkeen kanneoikeus kuuluu nykyaikaiseen, työntekijöitä arvostavaan työelämään. Heikomman suojan parantaminen on ammattiliittomme tärkeimpiä tehtäviä.

Ruutinen esitti kannatettuna päätösesityksenä:

PAM tukee ja kannattaa Metalliliiton esitystä ammattiliittojen kanneoikeudesta SAK:n edustajakokouksessa kesäkuussa 2016. Yhteisen tavoitteen etenemistä seurataan ja tuodaan PAMin valtuustolle tiedoksi kun asia etenee jatkossa. Nyt siirrytään tavoitteista tekoihin! Kanneoikeuden voimaan saamiseksi on asetettava aikataulu.

Mira-Veera Auer (Helsinki-Uusimaa):

Auer esitti kannatettuna päätösesityksenä:

PAM tiedottaa kanneoikeuden näkökulmasta riittämättömäksi jääneen direktiivin ja Suomen hallituksen esityksen etenemisestä. PAM huolehtii, että sen EU:n lainsäädäntöön kohdistuva lobbaustyö on tehokasta ja tuloksellista saavuttaen liittojen pitkään tavoitteleman kanneoikeuden Suomeen. PAM huolehtii myös, että keskusjärjestötasolla sekä FinUnionissa on kaikki vastuut selkeästi tiedossa ja jäsenistön saatavilla, sekä että vuorovaikutus EU-asioiden ja jäsenistön välillä voi tapahtua suoraan ilman ylimääräisiä välikäsiä. Lisäksi PAM organisoii selkeästi EU-lainsäädäntöön ja vaikuttamiseen keskittyneet henkilöt ja varmistaa, että nämä löytyvät nettivivuilta. PAM laajentaa jäsenten EU-vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista vaikuttamistyöhön.

Menettelytapavaliokunta oli samaa mieltä kokouksessa tehtyjen esitysten kanssa. Koska kyseinen aloite käsittelee ammattiliittojen kanneoikeutta, niin menettelytapavaliokunta pysyy vain tässä asiassa myös päätösesityksessä, totesi toiminnanjohtaja Jyrki Konola menettelytapavaliokunnan puolesta. Tästä johtuen Mira-Veera Auerin hyvät esitykset eivät sisälly menettelytapavaliokunnan päätösesitykseen. Voimme myös luvata, että näitä Mira-Veeran esityksiä tullaan siitä huolimatta edistämään, Konola sanoi. Tähän aloitteeseen liittyen Niina Ruutinen esitti, että PAM tukisi Metalliliiton SAK:n edustajakokouksesitystä. Näin myös tulemme tekemään, Konola totesi. Tästä syystä menettelytapavaliokunta muutti päätösesitystä:

Ammattiliittojen tavoitteena on jo pitkään ollut kanneoikeuden saaminen ammattiliitoille. Tätä tavoitetta on pyritty edistämään yhteistyössä Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK:n kanssa. Tavoitteen edistämistä jatketaan SAK:n edustajakokouksessa.

Mira-Veera Auer esitti pitävänsä alkuperäisen esityksen voimassa.

Kokouksen puheenjohtaja **Sauli Isokoski** totesi, että Auerin toimenpideesitykset eivät kohdistu alkuperäisessä aloitteessa olevaan asiaan, joten asiasta pitää tehdä uusi aloite.

Hyväksyttiin menettelytapavaliokunnan päätösesitys.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Päätös: Ammattiliittojen tavoitteena on jo pitkään ollut kanneoikeuden saaminen ammattiliitoille. Tätä tavoitetta on pyritty edistämään yhteistyössä Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK:n kanssa. Tavoitteen edistämistä jatketaan SAK:n edustajakokouksessa.

Aloite 1: Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskevaan seuraavaan työehtosopimukseen saatava lauantai- ja iltalisät

Ulkoistetut asiakaspalvelut yleistyvät kovaa vauhtia Suomessa. Palveluajat ovat nykyisin useimmiten 24 tuntia vuorokaudessa, jolloin työntekijät joutuvat säännöllisesti työskentelemään esimerkiksi ilman erillistä korvausta iltavuorossa, joka päättyy kello 22.00. Itse tuntipalkat (n. 8.70 - 9.70 € /tunti) ovat erittäin pieniä, eikä ole odotettavissa, että ne tulisivat nousemaan lähiaikoina. Ilta- ja lauantailisän saaminen TES:n on ehdottoman tärkeää työntekijöiden jaksamisen kannalta. Tämä olisi tärkeää myös PAMin sisäisen solidaarisuuden vuoksi.

Nykyinen työehtosopimus ei vastaa enää nykyaikaa tai tilannetta. Työntekijäpuolen tulisi olla allekirjoittamatta 1.2.2017 alkava TES, jos se yritetään tehdä ilman em. muutoksia.

Perustelut: Tässä erään kollegani perustelu asialle: "Näiden lakisääteisten etujen puuttuminen puhelinpalvelijoiden työehtosopimuksesta on kovin erikoista. Peruspalkka itsessään cc-puolella on matala, mutta iltalisillä ja lauantailisillä asiaan saataisiin muutos. Työntekijöiden vaihtuvuus tällaisessa työssä on ongelma, monet hakeutuvat muihin töihin paremman palkan toivossa joten näiden etujen suominen kaikille toisi varmasti pysyvyyttä henkilöstöön ja nostaisi työmotivaatiota."

Aki Kivari, PAM Vakka-Suomen osasto ry 740

Hallituksen lausunto:

Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskeva Erityispalvelujen Työnantajaliiton (nyk. Palvelualojen työnantajaliitto PALTA ry.) ja Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n välinen työehtosopimus alalle solmittiin 1.4.2002. Työehtosopimus on ollut voimassa vain noin 14 vuotta ja sinä aikana on sekä järjestäytymistä että työehtosopimusta kehitetty.

Työehtosopimus on alun perin solmittu lähinnä puhelinmyynti - ja markkinointitehtäviin, jossa työn pääpaino on päiväaikaan tehtävässä työssä, eikä iltalisä ole ollut uuden työehtosopimuksen neuvotteluissa pääpainopisteenä. Tällä hetkellä sopimuksessa on määräykset yölisästä, mutta ei lainkaan iltalisästä.

Sittemmin työehtosopimuksen soveltamisalalla toimivien yritysten toimiala on laajentunut, ja työtä tehdään kaikkina vuorokauden aikoina. Iltalisän sopiminen työehtosopimukseen on perusteltua.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Mainittakoon, että aloitteessa esitetyn mukaisesti ilta- tai muutkaan työaikalisät eivät ole lakisääteisiä, vaan nimenomaan työehtosopimuksessa sovittavia lisiä.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimuslatoimikuntaan.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari oli pahoillaan, että puhelinpalvelualaa pidetään erheellisesti edelleen uutena alana. Hänen mukaan nyt olisi jo aika saada parannuksia työehtosopimukseen.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimuslatoimikuntaan.

Aloite 2: Puhelinpalveluja- ja yhteyskeskuksia koskevaan työehtosopimukseen saatava työaika-osioon todellista viikkotyöaika koskeva määräys (esimerkiksi kaupan alan TES:sta mukailen)

Tällä hetkellä työnantaja pystyy pienentämään työntekijän viikkotuntimäärää helposti työsopimuksessa kirjattuun minimiin asti, vaikka kyseinen työntekijä olisi tehnyt yli vuoden joka viikko 37,5 tuntista työviikkoa.

Esimerkiksi henkilö, joka on työskennellyt viisi vuotta samassa yrityksessä joka viikko 37,5 tuntia. Henkilöllä on työsopimukseen merkitty työajaksi keskimäärin 15–37,5 tuntia, jolloin työnantaja alkoi tarjota monen vuoden työsuhteesta huolimatta pelkästään 15 tunnin työviikkoja.

Järjestelyn vuoksi työnantaja pystyy työajan tasausjärjestelmän avulla teettämään 45 tunnin työviikkoja ilman erillistä ylityökorvausta.

Ilman tietoa todellisesta työajasta työntekijöiden taloudellinen tilanne on todella ongelmallinen.

Ehdottaisimme esimerkiksi, että henkilön, joka on tehnyt vähintään 12 kuukautta säännöllisesti 37,5 tunnin työviikkoa saisi määritetyksi todelliseksi viikkotyöajaksi 37,5 tuntia viikossa. Samalla työnantaja joutuisi työajan tasausjärjestelmän mukaisen (maksimissaan 26 viikon) jakson päätyttyä maksamaan työntekijälle miinustunnit rahan, mikäli työntekijän työaika olisi jäänyt alle sovitun 37,5 tuntia /viikko.

Työntekijän taloudellinen tilanne olisi vakaampi. Työntekijän olisi helpompi sitoutua työnantajaan vakauden vuoksi.

Esimerkkinä toimisi kaupan työehtosopimus työaika koskien:

Sivu 23

Kaupan työehtosopimus 1.5.2014–31.1.2017

3. TYÖAIKA 6 § Työaika Työajasta sopiminen 1. Työsopimuksessa sovitaan

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

keskimääräisestä vähimmäisviikkotyöajasta. Alle 37,5 tuntia tekevän viikkotyöajan ollessa ilman perusteltua syytä työsopimuksessa sovittua työaikaa pidempi se sovitaan todellista viikkotyöaikaa vastaavaksi.

Sivu 102

Kaupan työehtosopimus 1.5.2014–31.1.2017

1. Yksilöllinen työaikatarkastelu 1. Työnantaja ja työntekijä tarkastelevat vuosittain työsopimuksessa sovitun keskimääräisen vähimmäistyöajan toteutumista. 2. Viikkotyöajan ollessa ilman perusteltua syytä työsopimuksessa sovittua työaikaa pidempi, työaika sovitaan välittömästi tarkastelun jälkeen todellista viikkotyöaikaa vastaavaksi työajaksi. 3. Jos yrityksessä on luottamusmies, sovitaan yksilöllisen työaikatarkastelun käyttöön otosta ja seurannasta hänen kanssaan.

PAM Vakka-Suomen osasto ry 740

Hallituksen lausunto:

Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskevan työehtosopimuksen tasoittumisjaksoja koskevat määräykset sekä pääosa muistakin määräyksistä perustuu Kaupan työehtosopimuksen konttorityöntekijöiden työehtoihin.

1.4.2002 solmittua uuden alan työehtosopimusta ei tuolloin eikä sen jälkeen ole saatu kaikilta osiltaan samalle tasolle kuin esim. Kaupan työehtosopimus. Soveltamisalan piirissä olevien yritysten määrän kasvettua ja monipuolistuttua aloitteessa esitettyjen määräysten kehittäminen on perusteltua.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimusaloitteen.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari totesi, että alalla on paljon 0-tuntisopimuksia ja vuosienkin työsuhteen jälkeen työnantaja voi pienentää työntekijän viikkotuntimäärää helposti työsopimuksessa kirjattuun minimiin asti.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimusaloitteen.

Aloite 3: Puhelinpalveluja- ja yhteyskeskuksia koskevaan seuraavaan työehtosopimuksen kielillisää koskevasta kohdasta on poistettava vaatimus ulkomaisen kielen sujuvasta kielitaidosta

Käytännössä työnantaja pystyy kiertämään kielilisan maksun kokonaan kertomalla ettei vaadi sujuvaa ulkomaisen kielen kielitaitoa. Kielilisa on sinänsä pieni summa, (0,5 e /h) mutta se olisi työntekijälle huomattava lisä. Alalla on kokopäiväisen työntekijän kuukausipalkka keskimäärin 1400–1570 euroa.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Perustelut: Asiakasyritysten käyttöportaalien käyttökieli on yleensä ulkomainen kieli. Lisäksi asiakkaista huomattava osa ei osaa kumpaakaan kotimaista kieltä. Useasti puheluiden hoitaminen on mahdotonta ilman vuosien kokemusta ulkomaisen kielen käytöstä.

Esimerkiksi kielillisää ei ole maksettu edes henkilöille, jotka ovat opiskelleet kyseessä olevaa ulkomaista kieltä yliopistossa, jolloin työnantaja ei voi kyseenalaistaa henkilön kielitaitoa.

Kielillisä on maksettava hyvästä kielitaidosta, jolloin työnantaja ei pysty kiertämään kielillisän maksamista.

PAM Vakka-Suomen osasto ry 740

Hallituksen lausunto:

Kuten aloitteisiin 1. ja 2. annetuissa lausunnoissa on mainittu Puhelinpalveluja ja yhteyskeskuksia koskeva työehtosopimus on iältään varsin nuori. Myös kielillisämääräyksen kehittäminen on perusteltua, erityisesti ottaen huomioon että puhutulla kielellä on juuri tälle sopimusallalla erityisen suuri merkitys.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimuslatoimikuntaan.

Aki Kivari (Lounais-Suomi):

Kivari kertoi, että puhelinpalvelualalla englannin kielen taito on ehdoton vaatimus mm. käytössä olevien tietojärjestelmien takia. Tämä tulisi huomioida työehtosopimuksessa.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen puhelinpalvelujen ja yhteyskeskusten sopimuslatoimikuntaan.

Aloite 4: Samantasoinen työterveyshuolto (palvelualojen) työehtosopimukseen

PAM-liikeyalan Kuopion seudun osasto ry esittää, että pienet sanamuunnokset tältä osin (vrt. esim. kaupan ja hiusalan tes) olisi korjattava. Ottaen huomioon, että sovitaan parhaimman käytännön mukaan. Näin saadaan yhtenevä ja samantasoinen työterveyshuolto työntekijöille. Onhan PAMin tavoitteissakin saada työnantajat panostamaan työhyvinvoinnin kehittämiseen ja työssäjaksamisen tukemiseen sekä ennaltaehkäisevään, kaikille samantasoiseen työterveyshuoltoon.

Perustelut: Työehtosopimuksissa on työterveyshuollon osalta eroavaisuuksia. Tämä hämmentää työhön- ja terveystarkastusten tulkintoja. Tulkinnat luovat epäyhtenäisen ilmapiirin työpaikoille muun muassa kahvipöytäkeskusteluissa.

PAM-liikeyalan Kuopion seudun osasto ry (025)

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Hallituksen lausunto:

Aloitteessa on tarkoitettu palkanmaksun edellytyksiä eri lääkärintarkastusten ajalta.

Kun puhutaan työhöntulo- ja seurantatarkastuksista, on eri toimialoilla eroavaisuuksia, jotka eivät johdu TES-kirjauksista. Osassa työtehtäviä työhöntulotarkastukset ovat nimenomaan lakisääteisiä työn aiheuttamista terveysriskeistä johtuen. Näillä aloilla on noudatettava Valtioneuvoston asetusta terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (1485/2001).

Esimerkiksi hiusalalla on ilmeinen riski terveydelle kemikaalialtistuksen vuoksi. Tästä syystä työnantajalla on velvollisuus huolehtia säännöllisestä seurannasta työsuhteen alusta alkaen ja tästä syystä kirjaus tarkastusten palkallisuudesta on hiusalan työehtosopimuksessa selkeä.

Vastaavaa asetuksen mukaista riskiä ei ole kaupan alalla, vaan työhöntulo- ja seurantatarkastusten tarve on arvioitu työterveyshuollon toimesta yhteistyössä työnantajan ja työntekijöiden edustajien kanssa laaditussa työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa.

Kaikki työhöntulo- ja seurantatarkastukset, jotka on työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan kirjattu pakollisiksi, lukeutuvat TES-kirjausten ns. lakisääteisiin tarkastuksiin.

TES-kirjausten harmonisointi ei edellä kerrotun perusteella ole mahdollista, mutta tulkintojen täsmentäminen voi olla tarpeen.

Päätösesitys: Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaikkiin sopimusalatoimikuntiin sekä työsuojelu- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Pyritään vaikuttamaan lainsäädäntöön niin, että se tukee perusterveydenhuoltoa. Alempien 1-2. tason terveydenhuollon ns. lakisääteisten tarkastusten kriteereitä on parannettava ja lisättävä. Jokaiselle työntekijälle on taattava vähintään yleislääkäritason sairaanhoito.

Menettelytapavaliokunta oli Merja Lehdon kanssa täysin samaa mieltä. Asia on kuitenkin jo linjattu PAMin tavoiteohjelmassa, joka on Lehdon tekemän päätösesityksen mukainen. Tavoiteohjelman kohta kuuluu seuraavasti:

Palvelualoilla on oltava laadukas, ennaltaehkäisevä ja kaikille samantasoinen työsuhteen laadusta ja kestosta riippumaton sairaanhoidon sisältävä työterveyshuolto, joka on käytettävissä kaikkina viikonpäivinä. Työterveyshuollon on seurattava työntekijöiden työkykyä ja vaikutettava siihen, että työntekijät voivat työskennellä eläköitymiseen saakka mahdollisimman terveinä.

Tästä syystä menettelytapavaliokunta pysyi alkuperäisessä päätösesityksessä ja hallituksen alkuperäinen päätösesitys hyväksyttiin.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaikkiin sopimusaloimikuntiin sekä työsuojelu- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Aloite 5: Sairauspoissaoloista ilmoittaminen ilman lääkärintodistusta

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry esittää, että

- lisättäisiin tietoutta pamilaisille luottamushenkilöille asiasta.
- ohjeistettaisiin, kuinka sopia työpaikalla omailmoituskäytännöstä sairastapauksissa.
- omailmoitus koskisi vain lyhyitä sairaspöissaoloja esim. 1-3 päivää.
- tästä tulisi yksi paikallisen sopimisen kohde.
- lisättäisiin työehtosopimuksiin.

Perustelut: Työterveyslaitoksen (TTL) tutkimus mukaan käytäntö on vähentänyt turhia lääkärikäyntejä ja säästää aikaa, vaivaa ja rahaa. Omailmoitus on lyhentänyt poissaolojen kestoa ja lisännyt luottamusta työnantajan ja työntekijän välille. Kokemukset ovat olleet hyviä esim. ISS palveluissa ollut omailmoitus - pilottihanke on laajennettu koskemaan koko henkilöstöä. Jotkut tartuntavaaran omaiset sairaudet kuten flunssan ja vatsatautien leviäminen on estettävissä nopeammin työyhteisössä, kun heti taudin puhjettua ei tarvitse kiikuttaa sairaslomatodistusta työpaikalle.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry (025)

Aloite 6: Omailmoituskäytännön käyttöönotto ja kirjaus Marava TES:hin

Ammattiosasto 702 esittää, että PAM ryhtyy toimenpiteisiin seuraavissa TES-neuvotteluissa, jotta omailmoituskäytäntö saadaan koskemaan myös pamilaisia aloja.

Perustelut: Työterveyslaitoksen alkuvuonna 2016 julkaisema tutkimus osoittaa, että lyhyiden sairaspöissaolojen kohdalla ns. omailmoituskäytäntö eli poissaolo omalla ilmoituksella, ilman lääkärintodistusta, vähentää turhia lääkärissä käyntejä sekä säästää työterveyshuollosta yritykselle aiheutuneita kustannuksia sekä säästää työntekijän aikaa, rahaa ja vaivaa sairauden puhjetessa. Työterveyslaitos suosittelee omailmoitus käytännön laajentamista jopa 7 vuorokauteen. Tämän lisäksi on todettu, että niissä yrityksissä, joissa omailmoitusmenettely on jo käytössä, on luottamus parantunut työntekijän ja työntekijöiden välillä.

Omailmoituksen käyttöönotossa tärkeää on hyvää suunnittelu, tehokas tiedottaminen ja selkeät pelisäännöt. Esimiehet tarvitsevat koulutusta ja tukea henkilöstöasiantuntijoilta ja työterveyshuollosta.

Esimerkiksi Marava työntekijät/esimiehet TES ei tunne oma-ilmoituskäytäntöä vaan vaatii sairastapauksiin lääkärintodistuksen. (Marava työntekijät TES 22§, Marava esimiehet TES 23§)

Ammattiosasto 702

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Hallituksen lausunto aloitteisiin 5 ja 6:

Omailmoituskäytäntö sairaustapauksissa on PAMin selvityksen (jäsentutkimus 2012) mukaan käytössä tällä hetkellä noin puolessa pamilaisista työpaikoista. Työehtosopimuksissa asiasta ei ole kirjausta, ja yrityksissä onkin käytössä erilaisia menettelyjä ja rajoitteita liittyen sairauspoissaolon syihin, keston ja siitä ilmoittamiseen.

Työterveyslaitos selvitti asiaa kuluneen kevään aikana ja julkaisi oppaan omailmoituksen käyttöönotosta yrityksissä, se löytyy linkistä http://www.ttl.fi/fi/tyoterveyshuolto/tyokyvyn_tuki/sairauspoissaolo/Documents/omailmoitus_ohje_tyopaikoilla.pdf. Sekä selvityksestä, sen tuloksista että oppaasta informoitiin luottamushenkilöitä ja jäseniä PAMviestissä heti selvityksen julkaisemisen jälkeen. Opas löytyy myös PAMin nettisivuilta.

Omailmoituskäytännöstä tulee sopia työpaikoilla osana varhaisen puuttumisen mallia. Työterveyshuoltolain ja työsuojelun yhteistoimintalain perusteella menettely tulee käsitellä yhteistoiminnassa yrityksen työsuojelutoimikunnassa.

Meneillään olevissa kilpailukykyneuvotteluissa PAMin yhtenä tavoitteena on saada kirjaus omailmoituskäytännöstä kaikkiin PAMin työehtosopimuksiin.

Päätösesitys aloitteet 5 ja 6:

Valtuusto päättää siirtää aloitteet käsiteltäväksi kaikkiin sopimuslatoimikuntiin.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteet käsiteltäväksi kaikkiin sopimuslatoimikuntiin.

Aloite 7: Korvaavan työn pelisäännöt

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry esittää, että PAM tehostaisi korvaavan työn pelisääntöjen luomista. Tällä estettäisiin ns. menettelytapojen vakinaistuminen työpaikalla ilman neuvotteluja. Jälkikäteen näitä on vaikea muuttaa.

Lisäksi sairauslomatodistuksiin kohdat, joilla määritellään selvästi korvaavan työn mahdollisuus / mahdottomuus. Kuitenkin korvaavan työn tekemisen lähtökohtana on pidettävä sen vapaaehtoisuutta.

Perustelut: On tullut ilmi, että korvaavaa työtä on tarjottu monelle sairastuneelle työntekijälle palkallisen sairausloman sijaan. Luottamushenkilöille on työnantajan puolelta esitetty korvaavasta työstä sopimista yt-neuvottelussa tai ovat ottaneet menettelyn käyttöön ilman minkäänlaista neuvottelua. Siis työpaikoilla tilanne on menossa siihen suuntaan, että tällaisesta menettelystä on tulossa käytäntö eli näin ollaan aina toimittu. Työnantaja / esimies on pitänyt lääkärin antamaa sairauslomatodistusta vain suosituksena, minkä johdosta on esitetty korvaavaa työtä. Tapauksissa ei ole huomioitu työntekijän

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

työsopimuslakiin perustuvasta oikeudesta palkalliseen sairauslomaan. Päästään siis siihen tilanteeseen, että työntekijä sairastaa palkattomana, jos jää kotiin.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry (025)

Hallituksen lausunto:

Korvaavalla työllä tarkoitetaan työntekijän työskentelemistä palkallisen sairausloman sijaan sellaisessa työtehtävässä, joka ei vaaranna työntekijän terveyttä ja estä paranemista. Puhutaan myös sovelletusta, kevennetystä, muokatusta, mukautetusta työstä jne. Eri nimityksistä huolimatta kaikissa on kuitenkin aina kyse työstä, jota tehdään palkallisen sairausloman sijaan.

Korvaavasta työstä neuvoteltiin työnantajaliittojen kanssa viimeksi vuonna 2014. Asiasta ei päästy yhteisymmärrykseen, koska työnantaja katsoi direktion perusteella voivansa vaatia korvaavan työn tekemistä silloin, kun tarjottava työ on työsopimuksen mukaista. PAM on kuitenkin edellyttänyt, että myös työsopimuksen mukaisesta korvaavasta työstä täytyy voida kieltäytyä ja työntekijällä on aina oikeus jäädä palkalliselle sairauslomalle. Sellaisesta korvaavasta työstä, joka ei ole työsopimuksen mukaista, työntekijä voi aina kieltäytyä tai sopia sen tekemisestä erikseen työnantajan kanssa. Tietävästi yhdelläkään pamilaisella työpaikalla luottamushenkilöt eivät ole sopineet korvaavasta työstä, vaikka valitettavasti jotkut työnantajat ovat ottaneet menettelyn käyttöön yksipuolisella päätöksellä.

PAM on jo vuodesta 2006 lähtien ohjeistanut luottamushenkilöitä siitä, miten ja millä ehdoilla korvaavasta työstä tulee sopia työpaikoilla. Ohjeet löytyvät PAMin nettisivuilta.

Siinäkin tapauksessa, että työntekijä tekee korvaavaa työtä vapaaehtoisesti, työn tekemisen tulee aina perustua lääkärin arvioon työn vaikutuksista työntekijän terveyteen ja paranemiseen. Lääkärin tulee tuntea työpaikan olosuhteet ja työntekijän työn kuormittavat tekijät niin hyvin, että sairauslomatodistus voidaan kirjoittaa asianmukaisesti.

Päätösesitys:

PAM jatkaa luottamushenkilöiden ja jäsenten ohjeistamista korvaavasta työstä vapaaehtoisuuteen perustuen.

Mikäli työnantajaliitot tarkistavat käsityksiään, PAM on myös valmis neuvottelemaan asiasta.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Mikäli korvaavaa työtä veloitetaan tekemään, työn tekemisen tulee aina perustua työterveyslääkärin arvioon työn vaikutuksista työntekijän terveyteen ja paranemiseen.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Työterveyslääkärin tulee tuntea työpaikan olosuhteet ja työntekijän työn kuormittavat tekijät niin hyvin, että sairauslomatodistus voidaan kirjoittaa asianmukaisesti.

Jos yrityksessä ei ole työterveyslääkärinä, niin sellaisessa yrityksessä ei voi teettää korvaavaa työtä edes työntekijän suostumuksella.

Menettelytapavaliokunta oli Merja Lehdon kanssa samaa mieltä asiasta, mutta esitti vielä tiukempaa muotoilua päätösesitykseen. Muutettu päätösesitys kuului seuraavasti:

PAM jatkaa luottamushenkilöiden ja jäsenten ohjeistamista korvaavasta työstä niin, että korvaava työ perustuu vapaaehtoisuuteen. Mikäli työnantajaliitot tarkistavat käsityksiään, PAM on myös valmis neuvottelemaan asiasta.

Menettelytapavaliokunnan päätösesitys hyväksyttiin.

Päätös: PAM jatkaa luottamushenkilöiden ja jäsenten ohjeistamista korvaavasta työstä niin, että korvaava työ perustuu vapaaehtoisuuteen. Mikäli työnantajaliitot tarkistavat käsityksiään, PAM on myös valmis neuvottelemaan asiasta.

Aloite 8: Paikalliselle sopimiselle on asetettava reunaehdot

SAK katsoo, että työntekijöiden oikeuksia on lisättävä, jotta voidaan taata tasavertainen asema osapuolten välillä. Paikallisen sopimisen pelisääntöjä tulee täsmentää ja työntekijöiden edustajien asema turvata. Työnantajien tulkintaetuoikeutta työehdoista on siirrettävä paikallisella tasolla luottamusmiehille.

EK ja työnantajat vaativat kovaäänisesti paikallisen sopimisen lisäämistä. Työpaikalla on mahdollista sopia joustavista työaikajärjestelyistä työehtosopimuksessa määritellyissä puitteissa, muuten noudatetaan työehtosopimuksen määräystä sellaisenaan (ns. perälaut). Tämä ei heille riitä. Pitää päästä sopimaan myös palkoista, lomarahosta ja muista työnantajille tärkeistä asioista – alle TESsien.

Suomen Yrittäjät kiukuttelevat, etteivät voi paikallisesti sopia riittävän joustavasti alle TESsin esim. yritysten joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin. Työehtosopimuksissa on jo olemassa mahdollisuuksia yrityskohtaisiin joustoihin, mutta suurelle osalle suomalaisia yrityksiä sopimismahdollisuuksia on vain niukasti. He vaativat kriisilausekkeita ja paikallisen sopimisen ulottamista myös työnantajaliittoihin kuulumattomiin yrityksiin. Etenkin pienten yritysten tulisi saada oikeus sopia paikallisesti vapaammin.

He vaativat hallitukselta työehtojen sopimusjärjestelmän uudistamista niin, että työsuhteen osapuolet saisivat poiketa nykyistä huomattavasti laajemmin työlakien ja työehtosopimusten määräyksistä. ”Tällä parannettaisiin suomalaisen työn kilpailukykyä ja lisättäisiin työpaikkoja Suomessa”.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

PAMin valtuusto linjasi syyskokouksen 2015 julkilausumassa, että työehtosopimusten yleissitovuudesta ei neuvotella! Paikallisella sopimisella voidaan parhaassa tapauksessa saavuttaa tuloksia, joissa sekä työnantaja että työntekijät voittavat. Työehtosopimusten vähimmäispalkkaehtojen täytyy toteutua myös jatkossa, eikä paikallinen sopiminen saa johtaa työehtojen dumppaukseen. Paikallinen sopiminen edellyttää luottamusta ja tasavahvoja neuvotteluosapuolia.

Jos paikallista sopimista lisätään PAMin aloilla, on sille asetettava tiukat reunaehdot.

- Paikallista sopimista lisätään vain työehtosopimusten kautta.
- Palkoista ei voida koskaan sopia alle työehtosopimuksen (TES).
- Paikallinen sopiminen ei saa olla yksipuolista sanelua.
- Luottamushenkilöille on taattava TESissä riittävästi edustuksellisia oikeuksia ja koulutusta.
- Jos TES mahdollistaa paikallisen sopimisen yksittäisen työntekijän (työntekijöiden) kanssa, on työnantajan tarkistutettava ja hyväksyttävä sopimus luottamusmiehellä. Ellei työpaikalla ole luottamusmiestä, niin sitten se tarkistutetaan liitossa.
- Paikallista sopimista ei tule ulottaa koskemaan työnantajaliittoihin kuulumattomia yrityksiä.

Perustelut

Maan hallitus toimii EK:n ja yrittäjien äänitorvena. Hallitus syyllistää, kiristää, uhkailee pakkolaeilla ja jopa suorastaan valehtelee työntekijöille, vain saadakseen omat ja EK:n tavoitteet läpi.

Paikallisen sopimisen lisääminen edellyttää molempien sopijaosapuolten luottamusta toisiinsa. Tällaista luottamusta ei ole, eikä ihan heti saavuteta.

Luottamusmiehet ja työntekijät eivät ole vielä tasavertaisessa asemassa sopimaan paikallisesti työnantajan kanssa, etenkin alle TESsin olevia sopimuksia.

EK:n ja Suomen yrittäjien tärkeimpänä päämääränä tuntuu olevan TESsien yleissitovuuden poistaminen hinnalla millä hyvänsä. Jos paikallinen sopiminen lisääntyy, on suurena vaarana koko TES järjestelmän romuttuminen ja TESsien yleissitovuuden poistuminen.

Uhkana on myös ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttö, työnantajien sanelupolitiikan vahvistuminen, ja palkkojen dumppaaminen.

Merja Lehto
valtuuston jäsen

Tapio Ojanen
valtuuston jäsen

Niina Ruutinen
valtuuston jäsen

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

PAM Hotelli- ja ravintola-alan pääkaupunkiseudun osasto ry / 716

PAM Hotelli- ja ravintola-alan pääkaupunkiseudun S-ryhmän osasto ry / 835

Hallituksen lausunto:

Paikallisen sopimisen tarkoitus ei saa olla työehtojen minimimääräysten heikentäminen. Sopimista tulee kehittää yhteistyössä työnantajapuolen kanssa työehtosopimuksissa sovituisissa puitteissa ja tämä edellyttää toimivia pelisääntöjä sopijapuolten kesken. Palvelualojen ammattiliitto tulee pitämään kiinni tiukoista reunaehdoista tulevissa kilpailukykyneuvotteluissa.

Paikallisen sopimisen koulutusta ja asiantuntemusta lisätään liitossa ja työpaikoilla. Työntekijäpuolen oikeuksia on lisättävä, jotta voidaan taata tasavertainen asema osapuolten välillä. Tulkintaetuoikeutta työehdoista on siirrettävä paikallisella tasolla luottamusmiehille. Luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen sekä muiden henkilöstön edustajien ehdokas-, irtisanomis- ja jälkisuojaa on parannettava ja henkilöstön varaedustajille on saatava samantyyppinen suoja kaikilla aloilla. Tasavahvan neuvotteluosapuolen roolin saavuttaminen vaatii asiantuntemuksen lisäksi järjestäytymisen korkeaa tasoa ja tämä tullaan ottamaan huomioon liiton toiminnassa.

Yleissitovuuden turvaamiseksi valtakunnallisten työehtosopimusten soveltamisalan pitää määräytyä sekä työnantajan että työntekijöiden edustettavuuden mukaan eikä vain työnantajan järjestäytymisen mukaan.

Mikäli lainsäädäntö tulevaisuudessa oikeuttaa paikallisen sopimisen myös järjestäytymättömille yrityksille, on kaikin mahdollisin tavoin varmistettava, että työntekijäpuolen sopijaosapuolena on järjestäytyneiden työntekijöiden valitsema luottamusmies. Luottamusmiesjärjestelmän toimivuus tulee taata kaikilla työpaikoilla.

Päätösesitys:

Aloite otetaan huomioon kilpailukykyneuvotteluissa sekä tulevilla neuvottelukierroksilla.

Merja Lehto (Helsinki-Uusimaa):

Lehto esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Luottamuksen syntymisen yksi tärkeä edellytys on, että YT-laki avataan.

Paikallisen sopimisen kriteerit on kirjattava ja tiukoilla reunaehdoilla

selkeytettävä ymmärrettäviksi, ennen kilpailukykyneuvottelujen hyväksymistä.

Luottamusmiesten asemaa on vahvistettava ja turvattava kaikissa

olosuhteissa! Kaikilla luottamusmiehillä ja varaluottamusmiehillä

irtisanomisuojan on oltava vähintään kaksi vuotta. Luottamusmiehestä

johtumattomasta syystä irtisanottu luottamushenkilö, varat mukaan lukien,

on irtisanomiskorvauksena maksettava vähintään kahden vuoden palkka,

olosuhdelisät huomioiden. Palkoista ei voi sopia alle työehtosopimuksen.

Paikallista sopimista ei tule ulottaa koskemaan työnantajaliittoihin

kuulumattomia yrityksiä.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Menettelytapavaliokunta oli lähtökohtaisesti samaa mieltä päätösesityksen tekijöiden kanssa. PAMin tavoiteohjelmassa on jo linjattu tarkasti paikallisesta sopimisesta. Tavoiteohjelmaan on kirjattu mm. seuraavaa:

Paikallinen sopiminen ja työn monimuotoistuminen eivät saa uhata työehtosopimusten yleissitovuutta. Jos paikallisella toisin sopimisella voidaan saavuttaa työehtosopimuksen mahdollistamista asioista sekä työntekijöiden että työnantajan kannalta hyvä lopputulos, on paikallinen sopiminen perusteltua. Keskeistä on, että lopputulos on kaikkien osapuolten hyväksymä, eikä työnantajan sanelulla syntynyt. Työehtosopimuksia tehtäessä on myös määriteltävä, mitkä asiat ylipäänsä ovat sellaisia, joista voidaan sopia paikallisesti toisin. Työehtosopimusten yleissitovuuden säilyttämisestä pitää huolehtia.

Menettelytapavaliokunta pysyy siis alkuperäisessä esityksessä, totesi toiminnanjohtaja **Jyrki Konola**.

Hyväksyttiin hallituksen päätösesitys.

Päätös: Aloite otetaan huomioon kilpailukykyneuvotteluissa sekä tulevilla neuvottelukierroksilla.

Aloite 9: Lomapäivien perusteen muuttaminen

Ammattiosasto 702 esittää, että PAM ryhtyy toimenpiteisiin seuraavissa TES-neuvotteluissa asian edistämiseksi.

Perustelut: Lomapäivien käyttöä tulee muuttaa niin, että viikossa lomapäiviksi lasketaan vain viisi päivää nykyisen kuuden päivän sijasta.

Verrattuna muihin aloihin, kuten kunta ja valtiotyönantajat, on käytössä 5 päivän mukainen malli. Tämä asettaa pamilaisilla aloilla työskentelevät eriarvoiseen asemaan muihin työelämässä oleviin verratessa.

Lomapäivän laskentatavan muuttaminen edesauttaisi työssäjaksamista ja pidentäisi työuria fyysisesti ja henkisesti kuormittavilla pamilaisilla aloilla.

Ammattiosasto 702

Hallituksen lausunto:

Vuosilomalain mukaisesti vuosilomapäiviä ovat kaikki arkipäivät. Arkipäiviä ovat muut viikonpäivät kuin kirkollisesti juhlapäivät, sunnuntait, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, juhannusaatto, pääsiäislauantai ja vapunpäivä.

Vuosilomia on pidennetty eri aloilla työ- ja virkaehtosopimuksilla. Tekninen siirtyminen kuusipäiväisestä lomaviikosta viisipäiväiseen ei aina ole tarkoittanut loman pidentämistä, sillä samalla on voitu muuttaa loman määräytymisen laskentaperusteita. Pidempi vuosiloma liittyy kuitenkin yleensä pitkään työsuhteeseen.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Vaatus pitemmästä vuosilomasta ikääntyville ja samassa työsuhteessa pitkään olleille työntekijöille on tullut esiin työehtosopimustavoitteita kerättäessä. PAMissa on jo aiemmin päätetty toimia vuosilomien pidentämisen puolesta.

Päätösesitys:

Liitto toimii vuosiloman pidentämisen puolesta. Aloite siirretään kaikkien sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös: Liitto toimii vuosiloman pidentämisen puolesta. Aloite siirrettiin kaikkien sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 10: Aattovapaiden yhdistäminen viikon muihin vapaisiin

Liikeikalain kumouduttua menetti työehtosopimuksen pykälä aattovapaista merkityksensä. Työntekijällä voi olla pääsiäislauantai TES-säätöinen aattovapaa, mutta kuitenkin kaikki pääsiäispyhäät töitä. Näin ollen aattovapaiden hyötyarvo työntekijälle on nolla.

Ehdotamme, että TESsin pykälää muutetaan niin, että työntekijällä ollessa aattovapaa, tämän aattovapaan yhteydessä työntekijälle annetaan myös viikon muut vapaat; viikkolepo, viikkovapaa ja mahdolliset arkipyhävapaat. Näin työntekijälle tarjotaan aito ja oikea pääsiäinen tai Juhannus, Jouluku tai Uusi vuosi.

PAM - Osuustoiminnan ammattilaiset Ry, Osasto 002

Hallituksen lausunto:

Kaupun työehtosopimuksen 7 § 2.3. kohdan aattovapaamääräys on edelleen voimassa, vaikkakin aukiololaki kumoutui. Kaupan työehtosopimuksen 6 § 5.2. kohta antaa työntekijälle lisäksi mahdollisuuden esittää työnantajalle mielipiteensä ennen työvuoroluettelon laatimista, mikä muuttuneessa tilanteessa tulee entistä tärkeämmäksi.

Jotta työehtosopimuksen tarkoittama aattovapaan tarkoitus toteutuisi, aloite huomioidaan seuraavissa työehtosopimusneuvotteluissa.

Päätösesitys:

Aloite siirretään kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös: Aloite siirrettiin kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 11: Lepoajat ja vapaapäivät

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry esittää, että

- työvuorojen välinen lepoaika >
 - vähintään kahdeksan (8) tuntia, yövuoron jälkeen vähintään yksitoista (11) tuntia.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

- paras vaihtoehto on, että työvuorojen välinen lepoaika olisi työaikalain mukainen, eli 11 tuntia ja minimissään 8 tuntia.
- vapaapäivien pituus > viikoittainen vapaapäivä esim. 30h mittainen ja lisä vapaapäivä esim. 24h mittainen (viikoittainen vapaapäivä V ja lisävapaapäivä LV).
- työpäivien määrä vapaapäivien välissä > vapaapäivien välissä enintään seitsemän (7) työpäivää. (vrt. MaRaVa tes)

Perustelut:

Aukioloaikojen vapautumisesta johtuen työajat kaupanalalla ovat muuttuneet radikaalisti. Kaupat saavat olla auki vaikka 24/7 ympäri vuoden.

Työehtosopimus ei vastaa nykypäivää:

- työvuorojen välinen lepoaika
 - "Työpäivän, varsinkin iltavuoron; jälkeen olet vielä "työmuudissa" eikä uni tule heti, vaan vaatii muutaman tunnin työvuoron jälkeen, jotta voit edes miettiä nukkumaan menoa, siksi jokainen tunti työvuorojen jälkeen on tarpeen. Kaikilla ei ole autoa, eikä tulojensa puolesta edes mahdollista pitää autoa. Aukiolo-aikojen vapautumisen jälkeen, julkinen liikenne ei ole mukautunut kyseiseen, joten kotiin meno voi varsinkin iltavuoron jälkeen kestää 45 minuuttia kävellen, kun virka-aikaan samaan matkaan menee 20 minuuttia bussilla. Myös tuo työvuorojen välinen lepoaika antaa mahdollisuuden tulla aamuvuoroon, jolloin ei edelleenkään pääse julkisilla töihin, eli taas aamusta varattava aikaa kävelyyn 45 minuuttia. Näin laskien työntekijälle jää tuosta 8 tunnista kotona oloaika ja nukkumisaikaa vaan 6,5 tuntia."
 - TE-keskuksien määritelmän työssäkäyntialueen pituudesta: se on 80 kilometriä kotiovelta työpaikan ovelle. Näin ollen omallakin autolla työmatkan kesto voi olla 2 tuntia työvuorojen välissä.
- vapaapäivien pituus tunteina
- työpäivien määrä vapaapäivien välissä.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry (025)

Hallituksen lausunto:

Kaupan työehtosopimuksessa ei ole määritetty työvuorojen välistä lepoaika, vaan se perustuu työaikalain logiikkaan. Työaikalain mukaan työntekijällä tulee olla jokaisen työvuoron alkamista 24 seuraavan tunnin aikana vähintään 11 tunnin pituinen lepoaika.

Kaupan työehtosopimuksen 6§ 8. kohta antaa työntekijälle itselleen mahdollisuuden sopia työnantajan kanssa lyhyemmästä vuorokausilevosta. Vuorokausilevon tulee kuitenkin olla vähintään 7 tuntia. Jos työntekijä on

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

aikoinaan sopinut työnantajan kanssa lyhyemmästä vuorokausilevosta, hänellä on mahdollisuus irtisanoa tämä sopimus.

Työaikalain mukaan työnantajan on järjestettävä työaika niin, että työntekijä saa kerran viikossa vähintään 35 tuntia kestävän keskeytymättömän vapaa-ajan. Vaikka yrityksessä olisi käytössä tasoittumisjärjestelmä, tämän vapaa-ajan tulee toteutua joka viikko.

Työaikalain lisäksi Kaupan työehtosopimukseen on myös sovittu yhdestä vapaapäivästä (vapaan pituus on vähintään 24 tuntia). Käytettäessä tasoittumisjärjestelmää vapaapäivä annetaan tasoittumisjakson aikana.

Aloitteentekijät esittävät, että vapaapäivien välissä olevien työpäivien määrää tulisi vähentää seitsemään. Toisaalta sopimuslatoimikunnalle on aikaisemmin myös tullut aloitteita siitä, että vapaapäivien välissä tulisi olla enemmän kuin 9 työpäivää. Peräkkäisten työpäivien määrä on varmasti hyvin henkilökohtainen ottaen huomioon työvuorojen pituudet, niiden sijoittumiset vuorokauden eri aikoihin, aukiolot ja työntekijän oma henkilökohtainen elämäntilanne ja jaksaminen.

Päätösesitys:

Aloite siirretään kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös: Aloite siirrettiin kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 12: Vuorokausilevosta pitäisi sopia työntekijän, luottamusmiehen ja työnantajan kanssa

Perustelut: Tähän asti paikallisesti sovittu työntekijän kanssa jota käytetty väärin. Valmis lomake annetaan työntekijälle kirjoitettavaksi työ sopimusta allekirjoitettaessa. Vaihtoehtoina vain minimi 7t tai 11t, voisi sopia siltä väliltä.

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

Hallituksen lausunto:

Kaupan työehtosopimuksen 6§ 8. kohdan mukaan työntekijän vuorokausilepo on vähintään 11 tuntia. Työntekijä ja työnantaja voivat kuitenkin sopia vuorokausilevosta toisin, lyhentämällä vuorokautista lepoaikaa vähintään seitsemään tuntiin. Vuorokausilevon pituus on silloin 7-11 tunnin välillä, ei joko tai. Sopimuksen tulee noudattaa työpaikkakohtaisen sopimisen määrämuotoa, mikä tarkoittaa mm. sitä, että se on irtisanottavissa.

Sopimuslatoimikunnan tulee arvioida onko syytä alistaa vuorokautisen lepoajan sopiminen luottamusmiehelle vai onko järkevämpää, että yksittäinen työntekijä sopii itselleen sopivan vuorokausilevon. On myös syytä arvioida voidaanko ylipäättänsä työntekijän kanssa solmia paikallisia sopimuksia koeajan aikana.

Päätösesitys:

Aloite siirretään kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Anne Nyman (Häme-Pirkanmaa):

Nymanin mielestä luottamusmiehen asemaa tulisi vahvistaa ja turvata työelämässä, jossa on yhä enemmän painostusta ja sanelua.

Päätös: Aloite siirretään kaupan sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 13: Kirjaus kielillisistä PAMin TES:hin

Ammattiosasto 702 esittää, että

PAM ryhtyy toimenpiteisiin TES-neuvotteluiden yhteydessä, jotta kielillisät tulevat käyttöön pamilaisilla aloilla. PAM vaikuttaa sen puolesta, että se aloittaa kyselyiden ja tutkimusten tekemisen eri työpaikoilla vieraiden kielten käytöstä osoittaakseen kielillisten tarpeen maksamisen.

Perustelut: Palvelualat ovat asiakaspalvelualoja, joissa osissa työtehtävissä käytetään jopa päivittäin muita kieliä kuin kotimaisia kieliä suomea ja ruotsia. Erityisesti aloilla, joissa on paljon ulkomaalaisia asiakkaita, vieraiden kielten käyttö on yleistä. Ongelmana on se, että asiakaspalveluammattissa toimivat henkilöt ketkä käyttävät vieraita kieliä työssään eivät saa siitä asianmukaista korvausta. Varsinkin kielet kuten venäjä, japani ja kiina, joiden osaaminen on harvinaisempaa, olisi huomioitava palkassa.

Ammattiosasto 702

Hallituksen lausunto:

Palkkaperusteet vaihtelevat työehtosopimuksittain. Joissakin työehtosopimuksissa (esimerkiksi kaupan työehtosopimus) on sovittu erillisestä kielillisestä jo useita kymmeniä vuosia sitten. Monella muulla alalla vaatimukset kielitaidon huomioimisesta palkkaperusteena eivät sen sijaan ole menestyneet. Perusteluina on käytetty sitä, että kielitaito on osa alan perusosaamista.

Moni pamilaiden alojen työehtosopimusten palkkausjärjestelmistä huomioi nykyisellään huonosti työtehtävien vaativuuksien erot. Palkkausjärjestelmän uudistamisesta onkin sovittu monilla aloilla, osassa aloista työ on myös käynnistetty tes-osapuolten välillä. Uudistamistyössä arvioitavaksi tulevat kaikki palkkaperusteet. Myös kielitaito on mukana tässä arvioinnissa yhtenä tehtävän vaativuuteen ja/tai työntekijän osaamiseen liittyvistä tekijöistä.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen sopimuslatoimikuntien käsiteltäväksi.

Aloite 14: Yksintyöskentelylle totaalikielto

Perustelut: Lisääntyneet ryöstöt jotka kohdistuu yksintyöskentelytyöpaikkoihin.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

PAM liikealan Vaasan seudun osasto ry 005 PAM Vasanejdens Handels rf 005

Hallituksen lausunto:

Yksintyöskentelyyn liittyvä väkivallan uhka vaihtelee suuresti eri toimialoilla sekä työpaikkakohtaisestikin.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan on huolehdittava myös yksin työskenneltäessä vaarojen poistamisesta tai niiden vähentämisestä siedettävälle tasolle. Työpaikalla tulee olla riittävät turvatoimet arvioituun riskiin nähden.

Kaupan työehtosopimuksessa on alalle sovittu Väkivallan uhka - pöytäkirja, jossa tarkennetaan yksintyöskentelyn työturvallisuudessa ja taukojen toteuttamisessa huomioitavia asioita.

Työehtosopimuksen määräyksillä sekä työturvallisuuslakia täysimääräisesti hyödyntäen yksintyöskentelyn riskit voidaan minimoida. Näiden noudattamisen valvonnan työpaikoilla sekä viranomaisten toimesta on syytä olla valpasta.

Yksintyöskentelyä ei ole Suomessa tai muissakaan EU-maissa lainsäädännöllä kielletty. Yksintyöskentelyn kieltäminen voi aiheuttaa työpaikkojen vähentymistä palvelualoilla.

Aloitteessa esitetty yksintyöskentelyn totaalikielto ei ole tavoitteena realistinen, mutta yksintyöskentelevän turvallisuuden hallintaan olisi saatava selkeät kirjaukset työehtosopimusmääräyksiin.

Päätösesitys:

Valtuusto päättää siirtää aloitteen kaupan sopimusaloimikuntaan sekä työsuojelu- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Virpi Torniainen (Kaakkois-Suomi):

Torniainen esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Aloite siirretään kaikkiin sopimusaloimikuntiin sekä työsuojelu ja tasa-arvovaliokuntaan.

Menettelytapavaliokunta hyväksyi tehdyn päätösesityksen.

Päätös: Valtuusto päätti siirtää aloitteen kaikkiin sopimusaloimikuntiin sekä työsuojelu ja tasa-arvovaliokuntaan.

Aloite 16: Luottamushenkilöiden työnohjaustoiminnan jatkuminen alueilla

Ammattiosasto PAM 003 esittää, että PAM ryhtyy toimenpiteisiin, jotta työohjausryhmien toiminta jatkuu edelleen. Järjestötoimijoiden työajasta varataan riittävästi työnohjausryhmän perustamiseen alueilla ja n. puolentoista tunnin tapaamisiin 6-8 kertaa vuodessa.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Perustelut: Häme-Pirkanmaalla on vuosina 2014 ja 2015 ollut työohjausryhmä luottamushenkilöille. Ryhmissä on ollut n. kymmenen henkeä molemmissa ja vetäjänä toiminut Marja Lindgren. Kokoontumiset ovat olleet PAM Tampereen toimistolla, ja tarjolla on ollut kahvia ja pikkusuolaista.

Saadun palautteen mukaan työohjausryhmä on tuonut tuoreille luottamushenkilöille kokeneemmilta tukea ja opastusta tehtävässään sekä antanut vastaavasti uusia ajatuksia konkareille. Varsinaisia erimielisyyksiasioita ei ole käsitelty; ainoastaan annettu ohjeistusta asioiden eteenpäin viemisessä ja vertaistukea omista kokemuksista. Keskustelu on ollut avointa, mutta luottamuksellista. Muiden kokemuksista on saatu vinkkejä ja käytännön opastusta työelämä- ja työsuuhdekysymysten sekä ristiriitatilanteiden ratkaisemiseen jo työpaikoilla; työnantajan, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistoiminnalla.

Kokeneempien tuki uusille on ollut hyvää sekä uskoa ja toimessa jaksamista vahvistavaa. Ryhmä tarvitsee kokoontumisiinsa liiton henkilökuntaan kuuluvan ryhmän koollekutsujan ja vetäjän.

Ammattiosasto PAM 003

Hallituksen lausunto:

PAM tarjoaa työohjausta työohjaajaresurssien ja talousarvion puitteissa. Työohjauksella tarkoitetaan työhön, työyhteisöön ja omaan työhön liittyvien kysymysten, kokemusten ja tunteiden tarkastelua ja jäsentämistä koulutetun työohjaajan avulla. Työohjaus on prosessi, joka alkaa ja päättyy, ja johon kaikkien ryhmään osallistuvien pitää sitoutua. Sitä ei pidä sekoittaa jatkuvaan ja tarpeelliseen vertaistukeen.

Tällä hetkellä PAMissa työskentelee neljä työohjaajaksi koulututtanutta toimitsijaa. Muun työn ohella jokainen pystyy ohjaamaan enintään kaksi ryhmää vuosittain. Tarvittaessa käytetään ulkopuolisia työohjaajia. PAMin työohjauskäytännön mukaan yhdelle ryhmälle työohjaus kestää noin vuoden verran, eli yhteensä 10 kertaa. Näin taataan mahdollisimman monelle osallistumismahdollisuus työohjaukseen. Uusia ryhmiä perustetaan resurssien ja talousarvion puitteissa mille tahansa alueelle, kun riittävä määrä prosessiin sitoutuneita osallistujia on saatu kasaan.

Vertaistukea luottamushenkilöillä on mahdollisuus saada erilaisissa liiton tilaisuuksissa. Myös ammattiosastojen toivotaan osaltaan tarjoavan luottamushenkilö erilaisia mahdollisuuksia verkostoitumiseen ja vertaistukeen.

Päätösesitys:

PAM tarjoaa jatkossakin työohjausta resurssien ja talousarvion puitteissa huomioiden alueiden yksilölliset tarpeet.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Kari Peltovirta (Häme-Pirkanmaa):

Peltovirta toivoi, että työnohjaustoiminta jatkuisi. Luottamushenkilöt tarvitsevat tukea tehtävässään.

Päätös: PAM tarjoaa jatkossakin työnohjausta resurssien ja talousarvion puitteissa huomioiden alueiden yksilölliset tarpeet.

Aloite 17: Valtuusto käsittelee ja päättää valtuutettujen eropyynnöt

PAMin valtuuston tulee olla se elin, joka käsittelee ja hyväksyy valtuuston jäsenten eropyynnöt, silloin kun eropyyntö ei johdu PAMin säännöistä (siirtyminen muihin tehtäviin PAMissa, siirtyminen toisen järjestämisalan töihin, eroaminen liitosta).

Valtuuston jäsenyys on PAMin ylimmän päättävän elimen Liittokokouksen myöntämä luottamustehtävä ja siitä ei voi kevein perustein erota - ei etenkään jos kyseessä on painostus ja uhkailu.

Perustelut: Sosiaalinen media on muuttanut keskusteluympäristöä ja mahdollistanut, että yksittäisiä henkilöitä vastaan suunnataan voimakkaita ja yllättäviäkin vihakampanjoita.

Näiden kampanjoiden kohteeksi on joutunut niin yksityishenkilöitä, jotka ovat järjestäneet keräyksiä turvapaikanhakijoiden avustamiseksi tai nuorisopoliitikoita, jotka ovat kampanjoineet internetissä vihapuhetta ja vihasivustoja vastaan.

Uhkailu- ja painostuskampanjan uhriksi voi joutua yllättävänsäkin syystä.

Kampanjoilla pyritään vaikuttamaan yksittäisiin henkilöihin ja sitä kautta kokonaiseen järjestöihin. Kampanjanuhrilla on varmasti suuri houkutus luopua luottamustehtävistään ja antaa periksi. Tällöin järjestön sisäisistä asioista ja luottamushenkilöistä ei enää päätäkään järjestö itse - vaan ulkopuoliset tahot.

Isto Yrjönen PAM - Osuustoiminnan ammattilaiset ry

Hallituksen lausunto:

Liiton säännöissä on määritelty perusteet, joilla valtuuston jäsenen tulee erota valtuustosta. Säännöissä tai yhdistyslaissa ei sen sijaan ole määräyksiä valtuutetun eikä hallituksen jäsenen oikeudesta muutoin erota tehtävästään kesken toimikauden.

Oikeuskirjallisuuden mukaan hallituksen jäsenen osalta eroamisoikeuden on yleisesti katsottu edellyttävän painavia syitä. Käytännössä hyväksyttävänä pidetyt perusteet ovat kuitenkin niin moninaisia, että hallituksen jäsen voi erota milloin tahansa.

Valtuuston jäsenen osalta eroamisoikeuden perusteiden voidaan katsoa olevan hallituksen jäsenen verrattuna lievemmat. Vaikka valtuutetun tehtävän vastaanottaminen merkitseekin lähtökohtaisesti toimimista

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

valtuutettuna koko toimikauden, ei myöskään valtuutetun eroamista siten voida estää.

Viestintäympäristön muutos on johtanut siihen, että myös liittojen hallintoelinten jäsenet ja muiden luottamustehtävien hoitajat voivat joutua vihakampanjoiden kohteiksi luottamustehtäväänsä liittyvissä asioissa. Näissä tilanteissa liitto tukee ja auttaa kaikin mahdollisin tavoin ja ryhtyy tarvittaessa oikeudellisiin toimiin.

Päätösesitys:

Valtuusto toteaa, ettei aloite johda toimenpiteisiin.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen täsmeni tekemäänsä aloitetta. Aloitteen tarkoituksena ei ole estää ketään eroamasta. Tarkoituksena on antaa eroavalle jäsenelle mahdollisuus vielä miettiä ratkaisua. Kun eropyyntöjen käsittely siirretään valtuustolle, tulee harkinta-aikaa huomattavasti enemmän. Yrjösen mielestä oikeusturvan kannalta on tärkeää, ettei eroaminen onnistu hetken mielijohteesta.

Yrjönen esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Pidetään alkuperäinen aloite voimassa. Valtuusto käsittelee ja päättää valtuutettujen eropyynnöt.

Aki Kivari(Lounais-Suomi):

Kivari toivoi asiassa pidempää prosessia.

Menettelytapavaliokunta piti Isto Yrjösen muutosesitystä hyvänä, vaikkakin jo nyt toimitaan esitetyllä tavalla. Menettelytapavaliokunta muutti päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

Valtuusto käsittelee ja päättää valtuutettujen eronpyynnöt.

Menettelytapavaliokunnan päätösesitys hyväksyttiin.

Päätös: **Valtuusto käsittelee ja päättää valtuutettujen eronpyynnöt.**

Aloite 18: PAMin nettisivut

PAMin nettisivut ovat todella monimutkaiset käyttää, joka on herättänytkin paljon närää ja hankaloittanut niiden käyttämistä. Voisiko niiden käyttämistä yksinkertaistaa sujuvammaksi?

Kuusamon liike- ja kiinteistöalan osasto 133

Hallituksen lausunto:

PAMin verkkosivut uusittiin syksyllä 2014. Syksyllä 2015 vuosi käyttöönoton jälkeen tehtiin käyttäjätutkimus käytettävyyden ja löydettävyyden osalta. Tutkimuksen toteutti Adage Oy. Kyselyyn vastasi 496 sivuston käyttäjää, otos oli hyvin kattava. Jopa 96 % vastaajista ilmoitti löytävänsä etsimänsä PAMin

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

sivuilta, 68 % piti sisältöihin siirtymistä etusivulta helppona ja 60 % PAMin wikisivustoa hyvänä. Adagen arvion mukaan tulokset ovat poikkeuksellisen hyviä verrattuna muihin sen tekemiin käyttäjätutkimuksiin.

Tutkimuksessa sivuston heikkouksiksi nousivat etusivun sekavuus ja rauhattomuus sekä hakutoiminnon epäloogisuus. Näihin asioihin ollaan tekemässä muutoksia saadun palautteen pohjalta. Ulkoasussa muutokset näkyvät kesään mennessä ja hakutoiminnossa heti, kun ne sovelluksen toimittajalta valmistuvat.

Päätösesitys:

Hallitus esittää, että sivuston käytettävyyttä seurataan jatkossa säännöllisin tutkimuksin ja saatu palaute otetaan huomioon sivua kehitettäessä.

Kari Peltovirta (Häme-Pirkanmaa):

Peltovirta kertoi olevansa pääosin tyytyväinen PAMin verkkosivujen toimivuuteen ja käytettävyyteen mutta toivoi, että jäsenten kirjautuminen muutettaisiin sellaiseksi, että yhdellä käyttäjätunnuksella ja salasanalla pystyy hoitamaan kaiken sähköisen asioinnin verkkosivustolla.

Päätös: Sivuston käytettävyyttä seurataan jatkossa säännöllisin tutkimuksin ja saatu palaute otetaan huomioon sivua kehitettäessä.

Aloite 19: Liiton osastoille maksaman osastopalautteen nostaminen nykyisestä 11 %:sta (9+2) 15 %:iin (13+2)

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry esittää, että PAMin valtuusto ottaa alla esitetyt asiat huomioon päättäessään vuosittaisista jäsenmaksujen suuruuksista.

Työpaikkamme ovat pirstoutuneet hyvin laajalle alueelle ja eri yksikköihin, joten osastopalautteen nostaminen kasvattaa työpaikkojen ”ay-huoltoa”. Esimerkkinä vielä, että JHL:n ammattiosastoille maksama jäsenmaksupalautte on 20 %. Jäsenmaksu on 1,38 %, josta työttömyyskassan osuus on 0,33 prosenttiyksikköä. Siis osastopalaute määräytyy 1.05 %:n mukaan. Lisäksi työpaikat eivät ole läheskään niin pirstoutuneet kuten palvelualoilla.

Perustelut: Ote PAMin tavoiteohjelma 2016–2019 (kohta 4. Järjestäminen):

”Ammattiosastojen vahva rooli määrittyy myös työpaikkojen ja niiden tukemisen kautta. Järjestäminen on alueellisen, paikallisen ja työpaikkakohtaisen toiminnan ydin. Sillä mahdollistetaan tasa-arvoinen paikallinen ja yrityskohtainen sopiminen, jossa työntekijät ovat joukkona sopimassa työelämän parannuksista omista lähtökohdistaan.”

Ote PAMin tavoiteohjelma 2016–2019 (kohta 1. Työntekijäjärjestöjen merkitystä on vahvistettava meillä ja muualla):

”Vahva työpaikkatason edunvalvonta on kantava perusta ja sitä kautta mahdollistamme oman painoarvomme ja merkityksen kasvun. PAM on vahva

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

ammattiliitto, joka neuvottelee omat työehtosopimukset, kykenee reagoimaan nopeasti alueellisiin ja alakohtaisiin ongelmiin tarvittaessa työtaistelutoimin, sekä toimii aktiivisesti jäsentensä työ- paikoilla ja jäsentensä lähellä yhdessä ammattiosastojen kanssa.”

Tavoiteohjelman mukaan ammattiosastojen rooli on kasvamassa ja uudet toimintatavat työpaikoilla kiirivät ammattiosastojen aktiivien korviin. Nopea ja tahdikas lähestyminen työpaikan hyviin ja huonoihin asioihin on ammattiosaston tehtävä. Osaston luottamushenkilöiden oikea tukeminen ja asioiden jälkihoitaminen on noussut viimeaikoina. Ammattiosasto pitää näkyä palvelualan työntekijöiden arjessa ja heidän työn arvostuksessa.

PAM-liikealan Kuopion seudun osasto ry (025)

Hallituksen lausunto:

Ammattiosasto kiinnittää tärkeään asiaan huomiota. Liiton tavoiteohjelman mukainen järjestäminen etenee vähitellen eri puolilla liittoa. Liiton organisaatiouudistuksessa on pyritty huolehtimaan siitä, että aluetoimistoissa olisi resursseja työpaikkojen järjestämiseen. Järjestäminen eteneekin alkuun liiton henkilökuntavetoisesti. Järjestäminen hyödyttää kuitenkin ammattiosastoja merkittävästi ja ammattiosastojen on mahdollista aloittaa oma järjestämistyönsä niin halutessaan. Järjestämisen kustannukset eivät kuitenkaan ole merkittävät, koska tarkoituksena on tavata työntekijöitä kasvotusten.

Työpaikkojen sisäisen toiminnan aktivoituessa (liitto- tai ammattiosastovetoisesti), on ammattiosastoilla entistä parempi mahdollisuus kasvattaa jäsenmääräänsä ja aktiivitoimijoiden osuutta. Tällä on myös positiiviset vaikutukset osastojen jäsenmaksupalautteen suuruuteen.

Liiton taloudellinen tilanne on heikentynyt kuluneen vuoden aikana. Siitä seuraa se, että liitto joutuu edelleen karsimaan kulujaan ja jäsenmaksuprosenttiin kohdistuu korotuspaineita kassan taloudellisen tilanteen vuoksi. Tässä tilanteessa aloitteessa esitetty muutos ei ole taloudelliselta kannalta perusteltu.

Päätösesitys:

Hallitus esittää, että valtuusto ei yhdy aloitteeseen, mutta kehottaa ammattiosastoja yhteistyöhön aluetoimistojen kanssa järjestämistyön laajentamiseksi.

Päätös: Valtuusto kehotti ammattiosastoja yhteistyöhön aluetoimistojen kanssa järjestämistyön laajentamiseksi.

Aloite 20: Liittymislomakkeeseen kansalaisuuden kysyminen

Perustelut: Ammattiosastot järjestävät jäsenilleen matkoja myös Suomen rajojen ulkopuolelle. Matkatoimistot vaativat ulkomaalaistaustaisilta henkilöiltä

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

tiedon kansalaisuudesta. Jäseneltä ei tarvitsisi kysyä kansalaisuutta enää erikseen, jos tieto olisi jo valmiina. Nykyisessä liittymislomakkeessa kysytään vain äidinkieltä ja postikieltä.

PAM-Etelä-Pohjanmaan osasto ry 031

Hallituksen lausunto:

Valtaosa liittymisistä tulee netin kautta. Nettilomakkeessa kysytään myös kansalaisuutta eli tämä tieto on jäsenrekisterissä. Ammattiosastojen sähköisen jäsenrekisterin jäsenluetteloista kansalaisuustieto on puuttunut, mutta aloitteen mukaisesti tieto lisätään näkyviin osastoille.

Päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös: **Merkittiin tiedoksi.**

Kokous keskeytettiin klo 14.40 menettelytapavaliokunnan kokouksen ajaksi.

Jatkettiin kokousta klo 15.30.

9. Liiton sääntöjen 6 § 9. kohdan muuttaminen

PAM keskolaisten ammattiosaston 007 ry:n Isto Yrjönen ja Niko Ravattinen tekivät valtuuston syyskokoukselle aloitteen sääntömuutoksesta jossa aloiteoikeus valtuuston jäsenten, liiton ammattiosastojen ja yhteisöjäsenten lisäksi olisi myös liittokokousedustajilla. Menettelytapavaliokunta totesi, että sääntömuutoksista täytyy mainita jo kokouskutsussa eikä niitä voi käsitellä samassa kokouksessa. Valtuusto päätti syyskokouksessaan 17.–18.11.2015, että asia siirtyy kevätkokoukselle päätettäväksi.

PAMin hallitus päätti 19.4.2016 kokouksessaan esittää valtuustolle liiton sääntöjen muuttamista. Kuulimme hallituksen esityksen viestintäjohtaja Timo Piironen kertomana.

Timo Piironen kertoi, että liittokokous sellaisenaan ei ole liiton toimielin, vaan menettelymuoto, jolla tarkoitetaan liittomuotoisissa yhdistyksissä tyypillistä valittujen edustajien kokousta. Liittokokouksen valitsema valtuusto on liittokokousten välillä ylintä päätösvaltaa käyttävä elin ja siten hierarkkisesti rinnakkainen liittokokoukselle. Tästä syystä liittokokousedustajien aloiteoikeus olisi "päällekkäinen" valtuuston jäsenten aloiteoikeuteen nähden.

Hallitus käsitteli esitystä siitä näkökulmasta, että esityksen tekijät haluavat lisätä jäsenten mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon. Siksi hallituksen esitys lähtee ajatuksesta, että liittokokousedustajien sijaan aloiteoikeus voitaisiin avata kaikille liiton vaalikelpoisille henkilöjäsenille.

Esityksen mallina on kansalaisaloite, jossa tarpeeksi suuri joukko kansalaisia voi tehdä suoraan lakialoitteen Suomen eduskunnalle. Esityksessä aloiteoikeus

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

mahdollistetaan kaikille liiton jäsenille, kun aloitteella on vähintään 50 kannattajaa.

Jokaisella jäsenellä on tällä hetkellä oikeus vaikuttaa aloitteisiin oman ammattiosastonsa kautta. Tällä esityksellä laajennetaan tätä oikeutta. Samalla esitys tukee liiton strategisia linjauksia jäsenten osallistamisesta ja joukkoistamisesta, kertoi Piironen.

Hallitus esittää, että aloiteoikeus valtuuston kokouksille on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja valtuuston jäsenillä. Aloiteoikeus on myös liiton osastojen 5 § 13. kohdan tarkoittamilla vaalikelpoisilla henkilöjäsenillä, aina viidelläkymmenellä (50) henkilöjäsenellä yhdessä hallituksen antamien tarkempien muotomääräysten mukaisesti. Aloitteet on toimitettava hallitukselle viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta.

Puheenjohtaja avasi keskustelun.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Hyväksytään hallituksen esitys muutettuna niin, että aloiteoikeus on 25 henkilöjäsenellä.

Soile Salminen (Häme-Pirkanmaa):

Salminen esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Liiton sääntöjen 6 § 9. kohta säilytetään nykyisenä.

Kokous keskeytettiin menettelytapavaliokunnan kokouksen ajaksi klo 16.03.

Kokousta jatkettiin klo 16.17.

Menettelytapavaliokunta pitäytyi hallituksen esityksessä ja koska uusia päätösesityksiä ei tullut, hallituksen sääntömuutosesitys hyväksyttiin.

Aloiteoikeus valtuuston kokouksille on liiton osastoilla, yhteisöjäsenillä ja valtuuston jäsenillä. Aloiteoikeus on myös liiton osastojen 5 § 13. kohdan tarkoittamilla vaalikelpoisilla henkilöjäsenillä, aina viidelläkymmenellä (50) henkilöjäsenellä yhdessä hallituksen antamien tarkempien muotomääräysten mukaisesti. Aloitteet on toimitettava hallitukselle viimeistään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta.

Kokous keskeytettiin klo 16.20.

Torstai 19.5.2016

Kokousta jatkettiin 19.5. klo 10.05 esityslistan kohdasta 10, puheenjohtajana Sauli Isokoski.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

10. Uusi keskusjärjestö -hanke

Uusi keskusjärjestö – hankkeen projektipäällikkö Juha Heikkala kertoi hankkeen perustamisen taustoista ja nykyvaiheesta. Hankkeella haetaan yhteistä ääntä, voimaa ja yhteiskuntavaikuttamista.

Heikkala totesi hankkeen olevan pienessä vastatuudessa. Hän otaksui jo tehdyn selvitystyön hyödyttävän jatkossakin, vaikka suunnitelma nyt haudattaisiin.

Merkittiin tiedoksi Heikkalalle tehtyjen lyhyiden kysymysten perusteella käyty keskustelu.

Puheenjohtaja Sauli Isokoski kiitti Juha Heikkalaa vierailusta ja avasi varsinaisen keskustelun asiasta.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg totesi paikallisessa toiminnassa olevan haasteita. Hankkeessa tarvitaan suurta suunnitelmallisuutta. Stenberg toivoi, että ammattiosastojen kanta aluetoiminnan organisoimisessa huomioidaan hankkeen valmistelutyössä.

Sirpa Laakso (Häme-Pirkanmaa):

Laakso kannatti keskusjärjestön perustamista ja PAMin mukanaoloa hankkeen valmistelutyössä ja toivoi, että vielä etsittäisiin ratkaisuja asioihin joista hankkeessa ollaan erimieltä ja, että jo kielteisen päätöksen antaneet liitot harkitsisivat asiaa vielä uudelleen.

Laakso katsoi hankkeen vahvistavan palkansaajien toimeentuloa. Hanke on mahdollisuus, jota ei saa jättää käyttämättä.

Puheenjohtaja totesi, että PAMin hallitus esittää, että PAM jatkaa yhdessä muiden ammattiliittojen kanssa hankkeen valmistelua.

Hallituksen esitykseen ei tullut muutosesityksiä, joten päätettiin PAMin jatkavan yhdessä muiden liittojen kanssa Uusi keskusjärjestö – hankkeen valmistelua.

16. Kokouksen päätöslausuma

Kuultiin päätöslausumavaliokunnan puheenjohtaja **Kari Peltovirran** esittelyvaliokunnan esityksestä kokouksen päätöslausumaksi.

Keskustelussa toivottiin pieniä muutoksia päätöslausumaan.

Päätöslausumavaliokunta kokoontui käsittelemään esitetyt muutokset.

Tässä vaiheessa viestintäjohtaja **Timo Piironen** kertoi HRHL:n historiahankkeesta, ”Viini, laulu ja taustajoukot”-kirjasta, sen syntymisestä ja kirjan sisällöstä. Kirja jaettiin valtuuston jäsenille.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Kokous keskeytettiin poliittisten ryhmäkokousten ajaksi klo 11.07.
Kokousta jatkettiin klo 11.54 esityslistan avoimna olevasta kohdasta 16.

Päätöslausumavaliokunnan puheenjohtaja **Kari Peltovirta** esitti muokatun esityksen kokouksen päätöslausumaksi.

Hyväksyttiin päätöslausuma. Todettiin, että päätöslausuma liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

11. **Tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto vuodelta 2015**

Kuultiin tilintarkastajien lausunto vuodelta 2015.

Hyväksyttiin tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto.

12. **Hallituksen vuoden 2015 toimintakertomuksen hyväksyminen**

Kuultiin talousjohtaja Jukka Mattilan alustus vuoden 2015 toimintakertomuksesta.

Puheenjohtaja avasi keskustelun.

Virpi Torniainen (Kaakkois-Suomi):

Torniainen tiedusteli henkilöstökulujen epäsuhtaisesta jakautumisesta. Lisäksi häntä huolesti edunvalvontalinjan henkilöstömenojen lasku ja hän kysyinkin pystytäänkö hyvä edunvalvonta turvaamaan?

Piia Kyrö (Kaakkois-Suomi):

Kyrö oli huolestunut siitä, miten ammattiliittojen omaisuus näkyy mediassa. Kyrö katsoi, että PAMin tulee käyttää osinkotuloja edunvalvontaan.

Kyrö esitti kannatettuna päätösesityksenä:

Sijoitustoiminnasta saatavia osinkoja pitää käyttää jäsenpalvelujen resursointiin, jotta laadukas jäsenpalvelu pysyy jatkossakin koko valtakunnassa ja jäsenten edunvalvonta ei heikentyisi.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg totesi, että edunvalvonta on tärkein asia eikä siitä voida vähentää. Stenberg oli huolissaan PAMin edunvalvojien jaksamisesta, joka heijastuu jäsenpalveluun.

Henkilöstöjohtaja **Merja Vihersalo** kertoi vastauspuheenvuorossaan, että kokonaistoimintojen johdon kasvaneet henkilöstökulut johtuvat siitä, että toiminnanjohtaja aloitti vuoden 2015 alussa. Edunvalvontalinjalla vähennykset johtuvat huomattavan suuresta eläköitymisestä. Lisäresursseja on saatu vasta vuoden 2016 alussa. Hankalassa taloudellisessa tilanteessa rekrytoinnit harkitaan huolellisesti, kokonaisuuden kannalta parhaalla tavalla.

Talousjohtaja **Jukka Mattila** vastasi Kyrön esitykseen osinkotulojen käyttämisestä jäsenpalvelun turvaamiseksi. Mattila kertoi, että liiton

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

toiminnan rahoittaminen perustuu jäsenmaksutuloihin. Liitto ei voi luoda pysyviä menorakenteita kuten henkilöstömenoja kertaluontoisten tulojen varaan.

Lisäksi Mattila totesi, että tämän vuoden toiminnan rahoittamiseen käytetään 75 % sijoitustoiminnan voitoista ja esitti, että jatkossa liiton taloudenhoidossa toimittaisiin kuten aiemminkin.

Piia Kyrö pitäytyi omassa päätösesityksessään, joten asian siirtyi menettelytapavaliokunnan käsiteltäväksi. Kokous keskeytettiin klo 12.22.

Kokousta jatkettiin klo 12.34.

Menettelytapavaliokunta päätyi siihen, ettei esityslistan kohtaan 12. Hallituksen toimintakertomuksen hyväksyminen, voi esittää muutosesitystä. Toimintakertomushan on katsaus viime vuodelta. Lisäksi toiminnanjohtaja Jyrki Konola totesi menettelytapavaliokunnan puolesta, että sijoitustoiminnan tuottoja käytetään kyllä jo tänä vuonna toiminnan rahoittamiseen, tosin ilman ns. korvamerkintää. Näistä syistä menettelytapavaliokunta ei muuta hallituksen päätösesitystä.

Isto Yrjönen (Helsinki-Uusimaa):

Yrjönen toivoi, että Kyrön esitys viedään aloitteena syyskokoukselle. Yrjönen pohti miksi rahaa ei voida korvamerkitä ja vaati numeroiden purkamista osiin. Vaikeasta taloustilanteesta huolimatta rahaa on budjetoitava jäsenhankintaan ja jäsenpalveluun.

Tilintarkastaja **Lotta Kauppila** täydensi menettelytapavaliokunnan vastausta. Hän totesi, ettei Kyrön esitystä voida huomioida tässä kohtaa ja, että se on mahdollista ottaa esiin budjetin käsittelyn yhteydessä valtuuston syyskokouksessa.

Hyväksyttiin toimintakertomus vuodelle 2015.

13. Tilinpäätöksen (31.12.2015) vahvistaminen

Kuultiin talousjohtaja Jukka Mattilan esittely tilinpäätöksestä.

Käytiin asiasta keskustelu.

Päätettiin tilinpäätöksen vahvistamisesta. Hyväksyttiin hallituksen esitys siitä, että ylijäämä 2.161.644,53 euroa siirretään kokonaisuudessaan työtaistelurahastoon.

14. Hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2015 päättäminen

Päätettiin hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2015.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

15. Toiminnan ja talouden suuntaviivat vuodelle 2017

Kuultiin toiminnanjohtaja Jyrki Konolan esittely toiminnan ja talouden suuntaviivoiksi 2017.

Puheenjohtaja avasi keskustelun.

Jari Rajala (Keski-Suomi):

Rajala kysyi, mikä on liiton perustehtävä. Rajalaa huoletti PAMin uusi aluejako, aluetoiminnan supistaminen ja sitä kautta edunvalvonnan heikkeneminen. Rajalan mukaan liiton säästöpolitiikan painopistettä on muutettava.

Kim Stenberg (Lounais-Suomi):

Stenberg toivoi, että hallinnon kokoustiedotteet laitettaisiin verkkosivuille ammattiosastojen ja valtuuston jäsenten luettavaksi mahdollisimman tuoreina. Hän toivoi tietoa siitä, millä kriteereillä PAMin valiokuntien henkilövalinnat on tehty. Lisäksi hän kaipasi järjestöllisten valmiuksien lisäämistä, lakkokoulutusta jäsenille ja kantoi huolen PAMin aluetoiminnan resursseista. Stenberg halusi lisätietoa Lahti 2017 – kampanjasta ja esitti vielä toiveen, että PAM järjestäisi jotain näkyvää Suomi 100 vuotta -juhlavuotena.

Järjestöjohtaja **Niina Koivuniemi** kertoi vastauspuheenvuorossaan, että PAMin aluerakennemuutos ei ole pienentänyt Jyväskylän resursseja. Sen sijaan resurssit lisääntyivät yhdellä ratkaisutoimitsijalla.

Viestintäjohtaja **Timo Piironen** kertoi, että PAM on hiihdon MM-kilpailujen yhteistyökumppanina vuonna 2017. Lopulliset neuvottelut on vasta käyty ja tilaisuudesta tullaan informoimaan jäseniä.

Järjestöpäällikkö **Heidi Lehikoinen** vastasi Stenbergille järjestöllisestä valmiudesta. Tämän kevään aikana lakkokoulutusta on järjestetty seitsemällä paikkakunnalla. Tärkeä työ tulee jatkumaan.

Päätettiin suuntaviivoista vuodelle 2017 hallituksen esityksen mukaisesti.

17. Kokouksen päättäminen

Valtuuston 2. varapuheenjohtaja Sauli Isokoski kiitti valtuustoa aktiivisesta kokouksesta ja hyvästä yhteishengestä. Isokoski toivoi jatkossakin rohkeita kannanottoja pamilaisilta aloilta. Me olemme samaa sakkia kaikki, totesi Isokoski.

Päätettiin kokous yhteislauluun klo 13.12.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

VAKUUDEKSI

Sirpa Laakso
puheenjohtaja

Berhan Ahmadi
1. varapuheenjohtaja

Sauli Isokoski
2. varapuheenjohtaja

Jyrki Konola
sihteeri

Anu Valve
sihteeri

Merja Lehto
pöytäkirjantarkastaja

Sari Pihlajaniemi
pöytäkirjantarkastaja

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Osallistujaluettelo**Valtuuston puheenjohtajat**

Laakso	Sirpa	puheenjohtaja
Ahmadi	Berhan	1. varapuheenjohtaja
Isokoski	Sauli	2. varapuheenjohtaja

02 Lounais-Suomi

1 Kivari	Aki	varsinainen jäsen
2 <i>*Laaksonen</i>	<i>Jyrki</i>	<i>varsinainen jäsen</i>
3 Pihlajaniemi	Sari	varsinainen jäsen
4 Saarinen	Kati	varsinainen jäsen
5 Stenberg	Kim	varsinainen jäsen
6 Viitanen	Sirpa	varsinainen jäsen

03 Häme-Pirkanmaa

7 Kuusisto	Tiina	varsinainen jäsen
8 Nyman	Anne	varsinainen jäsen
9 Peltovirta	Kari	varsinainen jäsen
10 Salminen	Soile	varsinainen jäsen
11 Viljanen	Iida	varsinainen jäsen
12 Vuorinen-Vilen	Päivi	varsinainen jäsen

04 Keski-Suomi

13 Kainulainen	Taina	varsinainen jäsen
14 Rajala	Jari	varsinainen jäsen

05 Kaakkois-Suomi

15 Kinnunen	Päivi	varsinainen jäsen
16 Kyrö	Piia	varsinainen jäsen
17 Sairomaa	Tomi	varsinainen jäsen
18 Salmela	Kirsi	varsinainen jäsen
19 Torniainen	Virpi	varsinainen jäsen

06 Itä-Suomi

20 Heiskanen	Kristiina	varsinainen jäsen
21 Kinnunen	Pirjo	varsinainen jäsen
22 Koski	Matti	varsinainen jäsen
23 Leskinen	Ulla	varsinainen jäsen
24 Partanen	Reijo	1. henk.koht. varajäsen (Minna Ropponen)

07 Pohjanmaa

25 Pulli	Päivi	varsinainen jäsen
26 Saukko	Päivikki	varsinainen jäsen

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

08 Oulu

27	Alatalo	Kimmo	varsinainen jäsen
28	Korhonen	Marjo	varsinainen jäsen
29	Kurtti	Heidi	varsinainen jäsen
30	Rantaeskola	Päivi	2. henk.koht. varajäsen (Eija-Sinikka Luttinen)

09 Lappi

31	Korhonen	Panu	varsinainen jäsen
32	Paksuniemi	Jari	varsinainen jäsen

10 Ahvenanmaa

33	Henriksson	Kicki	1. henk.koht.varajäsen (Ing-Mari Heikfolk)
----	------------	-------	--

11 Valtakunnalliset

34	Fagerström	Ulla	varsinainen jäsen
35	Kusmin	Johanna	varsinainen jäsen
36	Lindgren	Toni	varsinainen jäsen

01 Helsinki-Uusimaa

37	Auer	Mira-Veera	varsinainen jäsen
38	Hirvonen	Harri	varsinainen jäsen
39	Kuuvalo	Nasu	varsinainen jäsen
40	Laakkonen	Heikki	varsinainen jäsen
41	Lehto	Merja	varsinainen jäsen
42	Leskelä	Petri	varsinainen jäsen
43	Maunula-Sairanen	Katja	varsinainen jäsen
44	Mechelin	Katja	varsinainen jäsen
45	Ojanen	Tapio	varsinainen jäsen
46	Ruutinen	Niina	varsinainen jäsen
47	Saari	Kirsi	varsinainen jäsen
48	Saarinen	Markku	varsinainen jäsen
48	Kivirinta	Anitta	1. henkilökohtainen varajäsen (M. Saarinen)
49	Utriainen	Simo	varsinainen jäsen
50	Yrjönen	Isto	varsinainen jäsen

Yleisvarajäsenet

Vainio	Harry	01 Helsinki-Uusimaa
* <i>Fabritius</i>	<i>Ville</i>	<i>02 Lounais-Suomi</i>
* <i>Keto-Tokoi</i>	<i>Outi</i>	<i>03 Häme-Pirkanmaa</i>
Vatka	Jonne	04 Keski-Suomi
Vauhkala	Kai	05 Kaakkois-Suomi
Myllys	Kati	06 Itä-Suomi
Kukkamäki	Sirpa	07 Pohjanmaa
Hekkala	Rauno	08 Oulu

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

<i>*Pimper</i>	<i>Jorma</i>	<i>09 Lappi</i>
Lähdesniemi	Marko	11 Valtakunnalliset

** este ilmoitettu*

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Läsnäolijoiden toteaminen
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokousvirkaileijoiden valinta
 - 4.1. Sihteerit (2)
 - 4.2. Ääntenlaskijat (5)
 - 4.3. Pöytäkirjantarkastajat (2)
 - 4.4. Päätöslausumavaliokunnan jäsenet (9+1)
 - 4.5. Menettelytapavaliokunta
5. Kokoussääntöjen hyväksyminen
6. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
7. Puheenjohtajan ajankohtaiskatsaus ja yleiskeskustelu
8. Valtuuston jäsenten ja osastojen aloitteista päättäminen
9. Liiton sääntöjen 6 §:n 9. kohdan muuttaminen
10. Uusi keskusjärjestö-hanke
11. Tilikertomus ja tilintarkastajien lausunto vuodelta 2015
12. Hallituksen vuoden 2015 toimintakertomuksen hyväksyminen
13. Tilinpäätöksen (31.12.2015) vahvistaminen
14. Hallituksen tili- ja vastuuvapaudesta vuodelta 2015 päättäminen
15. Toiminnan ja talouden suuntaviivat vuodelle 2017
16. Kokouksen päätöslausuma
17. Kokouksen päättäminen

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Valtuustopuhe / puheenjohtaja Ann Selin

Valtuuston kevätkokous, 18.5.2016.

Hyvät valtuutetut, puheenjohtaja Lyly ja muut läsnäolijat,

tervetuloa PAMin valtuuston kevätkokoukseen.

PAMin, voi vielä sanoa, uusi hallitus on käytännössä työskennellyt saman ajan kuin Sipilän johtama maan hallitus. Mitään pehmeää laskua ei ollut, vaan heti alkusyksystä hallitusohjelman kirjausten toimeenpano toi eteemme kilpailukyky- ja tuottavuusloikat, joiden tavoitteeksi on sittemmin hahmottunut palkkakustannusten leikkaaminen ja yhteisen sopimisen heikentäminen. Jos ajattelen aikaa syyskuun merkittävästä, kaikkien palkansaajakeskusjärjestöjen yhteisestä poliittisesta mielenilmauksesta tähän hetkeen, voin sanoa, että kyseessä on ehkä urani tapahtumarikkain ja tavallaan vaikein yhdeksän kuukautta. Yhteiskunnallinen paine palkansaajia, sopimisoikeuttamme, sopimusjärjestelmäämme ja viimeisimpänä luottamusmiesjärjestelmäämme kohtaan on ollut äärimmäisen kova.

Thatcherismien tie tänne pohjolan perukoille on ollut pitkä, mutta silti se tuntuu meidät vähän yllättäneen. Meillä on nyt kansan demokraattisesti valitsema hallitus, jonka poliittinen agenda on aivan toista kuin vaikkapa PAMilla. Palkalla toimeen tuleminen, julkisten palveluiden turvaaminen kaikille tai tulo- ja terveyserojen ehkäiseminen eivät ole tämän hallituksen punainen lanka. Sipilän hallituksen johtoajatus on talouskasvu yritysten voittoja lisäämällä ja sääntelyä purkamalla. Ei kovin humaania, ei kovin ylevää, eikä varsinkaan kovinkaan toivoa ja luottamusta lisäävää, mutta siihen heidät on vaaleilla valittu.

Jos jotain positiivista tilanteesta hakee, niin uskoisin viimeistään nyt aika monelle kirkastuneen, että loppujen lopuksi ainoastaan sillä on merkitystä, kenellä on lainsäädäntövalta. Ja toisaalta myös, kuinka tärkeää meidän on silti yhdessä vaikuttaa kaikilla mahdollisilla tasoilla. Kotimaista politiikkaamme ohjaavat uskomukset on oikeastaan kaikki jo lanseerattu jossain muualla konservatiivi- ja muiden oikeistopuolueiden toimesta. Viikoittainen yhteistyömme kansainvälisten kattojärjestöjemme toimijoiden kanssa, yhteydenpito suomalaisiin europarlamentaarikkoihin ja vaikuttaminen EU-valmistelujaosten kantoihin eri asiantuntijatyöryhmissä täällä kotimassa antaa meille toisaalta kullannarvoista tietoa ja analyyseja, mutta myös kanavan vaikuttaa ajoissa. Ilman yhteiseurooppalaista vaikuttamista esimerkiksi sosiaalialialogit, joissa meiltäkin on monia edustajia mukana, olisi käytännössä ajettu alas. Karkeasti 70 % lainsäädännöstämme on direktiivien toimeenpanemista tai soveltamista, joten komission ja parlamentin työn seuraaminen, kansallisten kantojen valmistelu ja niihin vaikuttaminen on jo osa jokaisen asiantuntijan työnkuvaa ja kannustaisin myös jokaista tässäkin salissa istuvaa edes vilkuilemaan välillä Brysselin suuntaan. Erityisen suurennuslasin alla meillä on nyt paremman sääntelyn ohjelma, joka lähinnä purkaa työelämän suojaa, Euroopan ja USA:n vapaakauppasopimus TTIP ja digitaalisten sisämarkkinoiden edistäminen, joka sisältää myös jakamistalouteen ja joukkotyöhön liittyviä hankkeita.

Hyvät valtuutetut

Vaikuttamistyötä voimme aina parantaa, mutta on hyvä muistaa, että meidän suora valtamme ja vastuumme rajoittuu sopimuspöytiin ja neuvottelutoimintaan. Ja niissä pöydissä on kyllä kuluneina kuukausina istuttu ja haettu ratkaisuja niin työn tuottavuuden parantamiseksi kuin työllisyystilanteen helpottamiseksi siten, että kaikki voisivat sopimukset muutaman lähiviikon aikana allekirjoittaa. Missä nyt sitten juuri tällä hetkellä mennään? Kilpailukyky sopimuksen taustoja ja tämän hetkistä näkymää meille tänään valottaa puheenjohtaja Lauri Lyly. Kiitoksia, että ehdit paikalle. Ole hyvä Lauri.

LAURI LYLYN PUHE

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

Ennen kuin siirrytään yleiskeskusteluun, niin on varmasti paikallaan sanoa jokunen sana vielä PAMin neuvotteluiden osalta ja loppuun vähän muutamasta ihan toisesta asiasta lyhyesti.

Hyvät valtuutetut

Vaikka niin voisi luulla, niin elämä ei kuitenkaan ole ihan pelkkää kikyilyä. Kevään aikana on valmistauduttu myös kolmen viikon päästä koittavaan SAK:n edustajakokoukseen Tampereella. Ensin valmistauduttiin tietysti siihen, että jätetään haikeat jäähyväiset ja siirrytään tulevan syksyn mittaan uuden keskusjärjestön aikaan, mutta nyt muutos ei ehkä niin suuri olekaan. STTK:n kentästä moni liitto on kertonut, ettei ainakaan tässä vaiheessa ole jatkamassa UK:n valmisteluita. Se ei kuitenkaan tarkoita, etteikö hanke silti edistyisi. Vain aiempia kaavailuja pienimuotoisempina. Lähtökohtana ollut tarve palkansaajien vaikuttavammalle, laajemmalle ja yhtenäisemmälle edunvalvontatyölle niin kansallisesti kuin kansainvälisesti ei suinkaan ole vähentynyt – päinvastoin. En ainakaan itse näe yhtään syytä miksi me vetäytyisimme tässä vaiheessa kehitystyöstä ja tavallaan tarjoilisimme EK:lle syötön lapaan. Tästä syystä laitoinkin ilolla merkille PRO:n viime viikkoisen valtuuston päätöksen, että he jatkavat mukana uuden keskusjärjestön rakentamisessa aiemmin sovitun pohjalta. UK:n tilanteesta kuulemme huomenna tarkemmin, kun projektipäällikkö Juha Heikkala tulee vieraaksemme kertomaan aiheesta.

Joka tapauksessa Tampereen kokoukseen lähdetään hieman eri hengessä kuin luultiin. Juice Leskinen sanoisi: "Hautajaiset seis, vainaja puuttuu". Ei siis lähdetä kuoppaamaan mitään, vaan puhumaan tulevaisuudesta. Kokousasiakirjoista painavimmaksi todennäköisesti muodostuu työn murrosta pohtiva "Mitä on hyvä työ digiaikana?". Työtehtävien digitalisoitumisen ja jakamistalouden kasvu on jo käsillä oleva työelämän ja talouden vallankumous. Kuten aina, nousevien ilmiöiden haltuunotto vie aikansa ja kaipaamme varmasti vielä paljon ihan perustietoja ja – taitoja osallistuaksemme keskusteluun täysipainoisesti. Tässäkään asiassa emme voi jäädä nelirajajarrutukseen, vaan yhteisen, laajan kannanmuodostuksen kautta on löydettävä tavat oikeudenmukaisille siirtymille työstä toiseen ja uudelle sääntelylle. Laaja osaamisverkosto, minkä ydin muodostuu SAK:n ja jäsenliittojen toimijoista, on meille varmasti luontevin kanava vaikuttaa.

Niin kuin on ollut aina, jo melkein vuosisadan ajan, toimialarajat ylittävissä yhteiskunnallisissa kysymyksissä. Ja tuosta vaikuttamisesta tekisi mieli nyt jo kertoa enemmänkin, mutta pakko on malttaa huomiseen. Kuluneen vuoden aikana on nimittäin syntynyt Maritta Pohlin kirjoittama HRHL:n historia Viini, laulu ja taustajoukot. Huomenna Piironen Timo esittelee teosta ja varsinainen julkaisu on ensi viikolla. Yhden herkkupalan sain kuitenkin luvan jakaa.

SAK:lla oli merkittävä rooli, kun perheen pääasialliselle huoltajalle, siis miehille maksettava perhelisä muutettiin vuosien 1947–48 aikana naisille maksettavaksi lapsilisäksi. HRHL:n naiset olivat hyvin aktiivisia SAK:n naisjaostossa, joka ajoi asiaa SAK:n sisällä, eivätkä neuvottelut silloinkaan olleet helpot. Siinä mielessä ajat eivät ole muuttuneet. Mutta en ole varma kuinka vakavalla naamalla enää voisimme lainata perusteluita tuolta ajalta, kun ajamme taloudellista tasa-arvoa. Lapsilisäneuvotteluissa päätöstä nimittäin perusteltiin hulttioisien ja vastuullisten naisten vastakkain asettamisella ja näkemys miehen ja naisen rooleista oli hyvin selkeä. Perheen sisäisestä työnjaosta ei edes keskusteltu, sillä miehillä ei ollut ajan ajattelun mukaan perhetuntoa. Tai en tiedä, saattaisihan tuo edelleen toimia. Lisää herkullisia ajankuvia ja vahvoja tarinoita edelläkävijyydestä pääsette lukemaan lisää ihan piakkoin. Ja tästä onkin helppo siirtyä seuraavaan historialliseen hetkeen.

Lauri. Aika suurella varmuudella uskallan sanoa, että tämä oli viimeinen kerta, kun saimme sinut PAMin valtuuston vieraaksi SAK:n puheenjohtajana. Yhteisiä kokouksia, neuvotteluita ja päätöksiä on takana varmasti tuhansia tunteja. Yhteistyömme on aina ollut mutkatonta ja uskallan sanoa kaikkien läsnäolijoiden puolesta, että ehdoton sitoutumisesi työhösi, ratkaisuhakuisuutesi ja helposti lähestyttävä tapasi olla

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

joukkojen keskellä on tehnyt meihin suuren vaikutuksen. Puheenjohtajuutesi osui vuosiin, jotka ovat olleet yhteiskunnallisesti suurten poliittisten, taloudellisten ja järjestöllisten muutosten värittämiä ja suoraan sanottuna ay-liikkeen näkökulmasta vaikeita aikoja. Kaikesta huolimatta olet kuitenkin jättämässä jälkeesi järjestön, joka uskaltaa katsoa tulevaisuuteen ja luottaa itseensä tiukoissakin paikoissa. Ja aivan keskeisessä roolissa on ollut taatusti ikuinen optimismisi ja uskosi sivistyksen ja koulutuksen voimaan muutosten hallinnassa ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa. On vaikea löytää sanoja, joilla kuvata arvostustamme tai yhteisen työn merkitystä, joten valitsen sen yksinkertaisimman ja painavimman – kiitos.

PAMin valtuuston kevätkokous 18. - 19.5.2016

Helsinki Congress Paasitorni

PAMin valtuuston päätöslausuma 18.–19.5.2016

Luottamus maan hallitukseen edelleen hukassa

Kilpailukyky sopimuksen mukaiset neuvottelut ovat aivan loppumetreillä, eikä maan hallituksen toimista ole edelleenkään varmuutta. Hallituksen toiminta ei esitysten sisältöjen eikä menettelytapojen osalta herätä luottamusta. On erittäin vaikea hyväksyä 1,5 miljardin euron siirto palkansaajilta työnantajille, jollei mitenkään voida varmistaa, että ostovoima- tai työllisyyskehitys todella hyötyy sopimuksesta. Sipilän hallituksen on kerrottava toukokuun loppuun mennessä verokevennyssuunnitelmansa ja muut mahdollisesti kaavailemansa tukitoimet, jotta sopimuksen kattavuutta arvioitaessa on mahdollisuus luotettavasti arvioida kokonaistilannetta.

Yhteiset talkoot?

Hallituksen on puututtava veronkiertoon. Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntastrategian tueksi tehtävän toimenpidesuunnitelman on sisällettävä selkeät linjaukset, miten Suomi aikoo toimia aggressiivisen verosuunnittelun estämiseksi. Esimerkiksi korkojen verovähennysoikeuden rajoittamista, maastapoistumisveroa ja yleistä väärinkäytöksiä koskevaa sääntöä on esitetty toimiviksi keinoiksi rajoittaa verovuotoa. Saivartelu laillisuuden rajasta on lopetettava, jos kyseessä on Panama-vuotojen paljastusten kaltaisista järjestelyistä, joilla varallisuutta on piilotettu verottajan ulottumattomiin, ja tuettava täysimääräisesti komission tulossa olevia direktiiviesityksiä ja hoidettava täytäntöönpano viipymättä.

Meillä on varaa yhteen uuteen ”Imatraan”

Suomeen on tullut tähän mennessä arviolta Imatran kaupungin verran turvapaikanhakijoita. Vaikka avun järjestäminen ja erilaisten palveluiden koordinointi on työlästä, on meillä siihen varaa, eikä turhia pelkoja pidä lietsoa. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat PAMin perusarvoja, jotka ohjaavat työtämme niin työyhteisöissä kuin liiton toiminnassa. ”Ihmisen sivistys mitataan sillä, miten hän kohtelee heikompiin”, sanoi valtuutettu Yrjönen puheessaan. PAMin valtuusto haluaa käynnistää hallinnossamme laaja-alaisen, erilaisia näkemyksiä kunnioittavan linjakeskustelun. Tavoitteena on löytää keinoja, joiden avulla liiton toiminnassa huomioidaan paremmin ihmisten taustojen erilaisuus, vaikutetaan turvalliseen ja nopeaan kotoutumiseen sekä tuomitaan rasistiset puheet ja teot.

